

NÉPÚJSÁG

2025. április 3., csütörtök
LXXVII. évfolyam
75. (21941.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Miniváros játszóházba várják a gyerekeket

Ma nyit a Kidopolis

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi Plaza M bevásárlóközpontban ma 15 órakor nyitják meg a város első interaktív játszóterét, amely bevezeti a gyerekeket különböző mesterségek, gazdasági ágazatok világába úgy, hogy közben nevelő jellegű kreativitási és szórakoztató élményeket nyújt nemcsak a kicsiknek, hanem a szülőknek is. A nyitás előtti napon nagy volt a készülődés, végezték az utolsó simításokat, a terem közepén levő füves minipályán lufikat fújtak,

amiket a gyerekeknek ajándékba szántak. A létesítményt és az itt elképzelt változatos tevékenységet Orosz Attila, a játszótér ötletgazdája, tulajdonosa és adminisztrátora ismertette a Népújsággal.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Az állatkert bejáratánál sétáló medvecsaládót rögzítettek a kamerák

Négy medve sétált a marosvásárhelyi állatkert bejáratának közelében, a futópályánál – a felvételeket az állatkert térfelügyelő kamerái rögzítették.

2.

Búcsú Kanyaró Györgytől

2025. március 20-án, hosszan tartó betegség következtében, 83. életévében elhunyt a marosvásárhelyi labdarúgás egyik ismert alakja, a hajdani labdarúgó, aztán edző, majd öregfiúcsapat-szervező, Kanyaró György.

9.

35 éves a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség

Az érdekképviselőket és az összefogást vállalta fel ezelőtt 35 évvel a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) is, amely március 29-én, szombaton a Kultúrpalota kistermében zártkörű eseményen ünnepelte fennállásának három és fél évtizedes történetét.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Elspórolt lehetőség

Benedek István

Pénzszűkében az államkassza, visszafogták az intézményi kiadásokat. Így tett a sok egyéb terület mellett az idegenforgalomért is felelős minisztérium az ország turisztikai lehetőségeinek reklámozására elkülönített kerettel. Talályhoz képest harminc százalékkal rövidítette azt meg, az egyik mérvadó gazdasági lap adatai szerint idénre 16 millió lejt szántak a turisztikai lehetőségek reklámozására.

Am nemcsak a keretösszeg nevetséges, állítólag még ennek az aprópénznek az értelmes elköltésére sincs ötlet, legalábbis a hír szerint; és bár pár hétre vagyunk a nyaralási szezon kezdetétől, a tárcának még nincs terve a reklámkeret felhasználására. Ezek után már azon se lepődünk meg, hogy a minisztériumban nincs egy, kimondottan csak az idegenforgalom szakterületével megbízott felső vezető. És ugyan jogszabály írta elő egy, az állami intézmények és a versenyszféra képviselőiből az idegenforgalmi lehetőségek népszerűsítését menedzselő célszervezet létrehozását, ennek néhány régióban már megalakultak a kezdeményei, de maga az országos szervezet még sehol sincs. Igaz, ha lenne is, ennyi pénzből, amit az idén erre a területre leosztottak, gyakorlatilag semmit nem tudna mozdítani, az a pénz a reklámkampányok világában viccnek is kevés.

Mindez azért érdekes, mert így, hogy a világ turisztikai promóciós térképén csak egy sötét folt vagyunk, tavaly felkereste ezt a jobb sorsra érdemes országot több mint kétmillió utazó. Igaz, a turisták nagyságrendileg fele üzleti úton járt itt, nem föltétlen kikapcsolódás vagy tartalmas nyaralás

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

3

CSÜTÖRTÖK

Ma BUDA és RICHÁRD, holnap IZIDOR napja

Az év 93. napja, hátravan 272 nap

6:59

9:35

19:53

2:54

A nappal hossza: 12 óra 54 perc

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet: max.: 14 °C min.: 6 °C

naptár

Isten éltesse!

IZIDOR: görög eredetű férfinév. Jelentése: Ízisz ajándéka. Női párja: Izi-dóra.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. április 2.

1 €	4,9774 lej
1 \$	4,6059 lej
100 Ft	1,2417 lej
1 g arany	463,3913 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Április 12-től ismét közlekedik a gőzös Szováta és Vármező között

Április 12-től hétfőenként ismét közlekedik a nosztalgia-gőzös a Szováta–Vármező szakaszon. A nyári idény kezdetéig, ebben az időszakban egyelőre hétfőgőz napi három alkalommal: 10, 13.30 és 17 órakor indul a gőzös Szovátról Vármezőbe. A 14 kilométeres távon az oda-vissza út mintegy két órát vesz igénybe, egy félórás pihenővel a vármezői állomáson. Az április 12-től üzemelő gőzös a szovátai kisállomásról indul, jegyeket a helyszínen, az állomáson működő pénztárnál lehet vásárolni az indulás napján. Amennyiben harmincfősnél nagyobb csapat szeretne vonatozni, nekik indulás előtt legalább három nappal ajánlott jegyet foglalni.

Augusztusra elkészülhet az ANL-s tömbház Nyárádszeredában

Terv szerint haladnak a munkálatokkal a Nyárádszeredában épülő ANL-s tömbháznál, helyükre kerültek már a nyílászárók, illetve elkezdték az épület hőszigetelését is. Amennyiben továbbra is sikerül tartani az ütemtervet, augusztusban át is adhatják a fiataloknak szánt lakásokat – tette közzé Tóth Sándor, a város polgármestere. Az igénylési feltételekről személyesen is lehet érdeklődni a polgármesteri hivatalban, a 0265-576-004-es telefonszámon vagy az mniraj@cjmures.ro e-mail-címen.

Huszonöt év a közösség jólétéért

A HIFA-Románia Egyesület idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Ez alkalomból április 8-án, kedden a dél-előtti órákban egy közösségi programot szerveznek Marosvásárhelyen, az 1848. út és a Bodoni utca találkozásánál lévő Válás-kút felett, ahol 25 fát ültetnek el. A program célja a közösség érzékenyítése a fogyatékkal élő személyek problémái iránt, valamint a környezetvédelem fontosságának hangsúlyozása. A projekt támogatói: a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Fomco Group.

Szimfonikus hangverseny

Újabb szimfonikus hangversenyre várják a klasszikus zene kedvelőit április 3-án, csütörtökön 19 órától a Kultúrpalota nagytermébe. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekarát Mihnea Ignat vezényli, szólót játszik Stefan Arnold ausztriai zongoraművész. A nagyjéremű Bartók- és Mozart-műveket hallgathat.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Múlt héten a kerítésen belül garázdálkodtak

Az állatkert bejáratánál sétáló medvecsaládot rögzítettek a kamerák

Négy medve sétált a marosvásárhelyi állatkert bejáratának közelében, a futópályánál – a felvételeket az állatkert térfelügyelő kamerái rögzítették. Azonban a medvék nemcsak sétálgattak a környéken, hanem a napokban ismét bemerészkedtek az állatkert területére, és két kecskét, valamint egy sörényes juhot meg is támadtak.

Menyhárt Borbála

A marosvásárhelyi állatkert közönségi oldalán közzétett videófelvételen négy medve látható, amint a létesítmény bejárata előtt, a szaladópályán sétálgatnak, ezért az állatkert ismét felhívta a városlakók figyelmét, hogy különösen sötétedés után legyenek nagyon óvatosak azok, akik szaladni vagy sétálni indulnak a környéken. Korondi Kinga, az állatkert szóvivője érdeklődésünkre elmondta, a közzétett felvételeken rögzített négyfős medvecsalád nem az egyedüli, amely a környéken kószál, hanem a térfelügyelő kamerák felvételei alapján több medve is mászkál a környéken.

Mint mondta, sajnos előfordul, hogy az állatkert területére is beme-

részkednek, vélhetően azért is, mert az utóbbi időben szárazság volt, nehezen találtak vizet, és úgy tapasztalták, hogy inni jártak be. Egy darabig a szarvasok kifutójánál ittak, azonban a múlt héten garázdálkodtak is, megtámadtak egy házikecskét, egy kószáli kecskét, valamint egy sörényes juhot.

Az állatkertben évek óta küszködnek a bejáró medvékkel, annak ellenére, hogy a negyven hektáros állatkert be van kerítve, azonban át-másznak a kerítésen, sőt, nemrég a nyomok alapján egy háromszáz kilósra becsült példány a kerítésben is kárt tett, meg kellett javítani. A kerítésen kívül villanypásztorral is próbálnak védekezni, de sajnos a medvéket ez sem riasztja el, ugyanis ha nem közvetlenül az orrával vagy a mancsával

ér a villanypásztorhoz, nem okoz neki olyan fájdalmat, hogy eltántorítsa a szándékától.

A szóvivő megjegyezte, hogy szerencsére ritkábban másznak be az állatkertbe, inkább a Somostetőn, az erdőszélen kószálnak. A térfelügyelő kamerák felvételei alapján a Tudor negyed oldaláról vonulnak át az orvosi egyetemnél lévő szemeteskukákhoz, és az állatkert előtt elvezető úton haladnak át.

Kérdésünkre, hogy az utóbbi időben gyakoribbá vált-e a medvék jelenléte a környéken, Korondi Kinga elmondta, most van a párzási időszak, ilyenkor sokkal aktívabbak.

A hatóságokkal együttműködve, az állatkert két csapdát is kihelyezett a környéken, hogy próbálják befogni az állatokat, azonban a tapasztalat az, hogy a medve óvatos, idő kell ahhoz, hogy megszokja, hogy van egy idegen tárgy az ő területén, és annyira biztonságosnak érezze, hogy merjen bele-mászni.

Forrás: képernyőfotó az állatkert közösségi oldalán található videóból

RENDEZVÉNY

Húsvéti Esztendő kereké

A Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztálya és a Világlo Egyesület idén is megszervezi a húsvéti Esztendő kereké című rendezvényét, amelyre április 12-én 10 órától kerül sor a Toldalagi-palotában, a Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztályának a székelyén. A rendezvényre 0–4. osztályos diákokat és családjukat várják, hogy közösen ismerjék meg a

tavaszi időszak hagyományos tevékenységeit és a húsvéti ünnepkör népszokásait. A foglalkozások során lesz beszélgetés, játék, éneklés és közös alkotás, a kézműves műhelyekben tojást festenek, illatos vizet készítenek, búzát vetnek és ágat díszítenek majd a gyerekek. Az esemény meghívottai György Veress Imola, Erdei Beáta és Köllő Melinda. A belépő 10 lejbe kerül, a helyek száma korlátozott, ezért az érdeklődőket arra kéri, jelezzék részvételi szándékukat a következő elérhetőségek egyikén: virginasemese@yahoo.com, vagy a 0720-671-640-es telefonszámon.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220–3475 (print);

ISSN 1584–3238 (online)

Ismét vádat emelt a katonai ügyészség Ion Iliescu volt államfő ellen az 1990-es „bányászjárás” ügyében

Csaknem nyolc évvel az előző próbálkozás után ismét vádat emelt a katonai ügyészség Ion Iliescu volt román államfő és feltételezett bűntársai ellen a „bányászjárás-ként” elhíresült, 1990. júniusi erőszakos cselekmények ügyében.

A legfőbb ügyészség szerdai közleménye szerint az immár 95 éves volt államfőt és társait emberiesség elleni bűncselekményekkel vádolják. A vádlottak között van Petre Roman volt miniszterelnök, Virgil Măgureanu, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) első igazgatója, Miron Cozma, a Zsil-völgyi bányászok egykori szakszervezeti vezetője, valamint több magas rangú egykori katonai és belügyi vezető.

A vádhatóság szerint őket terheli a felelősség azért, hogy 1990 júniusában az állami karhatalmi szervek erőszakosan léptek fel az akkori hatalom ellen tüntető polgárokkal szemben, majd Bukarestbe szállították a Zsil-völgyi bányászokat, akik ellenzéki pártok székházait dúlták fel, az utcán pedig brutálisan bántalmaztak polgári lakosokat.

Magyar fiatalokat vertek meg Kolozsváron, Kelemen Hunor a belügyminiszterhez fordul

Magyar fiatalokat vertek meg Kolozsváron az Universitatea Cluj helyi futballklub ultrái. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök bejelentette: a román belügyminiszterhez fordul, határozottan kérve: statuáljon példát, büntesse meg az agresszorokat.

„Tűrhetetlen!! Magyar fiatalokat vertek meg hétfő este Kolozsváron, csak azért, mert magyarul beszéltek. A belügyminiszterhez fordulok, és határozottan kérem: statuáljon példát! Büntesse meg azokat az ultrákat, akik magyar fiatalokat bántalmaztak!” – írta szerdán Facebook-oldalán Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke.

Emlékeztetett: az eset a két kolozsvári futballcsapat, az Universitatea (U) és a CFR hétfő esti mérkőzése után történt, amikor az U ultrái magyar fiatalokra támadtak kizárólag azért, mert magyarul beszéltek, és többet bántalmaztak közülük, súlyos sérüléseket okozva nekik.

„Nem vagyok hajlandó elfogadni azt az érvelést, hogy ezek csupán elszigetelt esetek. Nem! Amíg magyarokat bántalmaznak csak azért, mert magyarok, mert magyarul beszélnek, addig közösségünk nincs teljes biztonságban. Ide vezet az, hogy szélsőséges, magyarellenes pártok szabadon uszíthatnak, miközben az állam gyakran szemet huny felettük” – írta bejegyzésében Kelemen Hunor. Aláhúta: minden gyűlöletbeszédet büntetni kell, függetlenül attól, hogy politikus vagy médiaszereplő mondja. Az RMDSZ elnöke támogatásáról biztosította a bántalmazott fiatalokat.

Az esetről a Fanatik magazin számolt be kedden este, a magazinnak az egyik bántalmazott 19 éves fiú nagybátyja, Fábián János mesélte el a történeteket. Mint közölte, unokaöccse és két barátja a mérkőzésről tartott hazafelé, amikor az U ultrái meghallották, hogy magyarul beszélgetnek, és a Szamos-parton rájuk tá-

madtak. Az egyetemista fiúknál semmilyen tárgy nem volt, ami arra utalt volna, hogy CFR-szurkolók – hangsúlyozta.

Mint mondta, unokaöccsét üveggel vágták fejbe, az ütés nyomán eltört az orra, és négy helyen össze kellett varrni az arcát. Egyik társának a térdére csaptak bottal, míg a harmadik fiút ököllel arcul ütötték.

Az U ultráinak nem ők voltak az egyetlen áldozatai hétfőn este. A Știri de Cluj hírportál arról számolt be, hogy az Universitatea Cluj szurkolói egy 14 éves fiút is bántalmaztak, őt és két 14 és 17 év közötti barátját az Erzsébet híd környékén támadták meg hétfőn késő este. A kiskorúak nemzetiségét nem ismertették a cikkben.

A Kolozs megyei rendőr-főkapitányság sajtóosztálya a Krónika hírportál kérdésére közölte: őket április elsején éjjel 1 óra 50 perc körül riasztották egy kolozsvári egészségügyi intézményből, miután a megsérült 14 éves fiú jelentkezett sürgősségi ellátásra. Az ügyben testi sértés vagy egyéb erőszak, valamint a közrend és a nyugalom megzavarása miatt indult nyomozás – közölték.

Csoma Botond, az RMDSZ Kolozs megyei területi szervezetének elnöke, parlamenti képviselője szerdán a román parlamentben felszólalásban hívta fel a figyelmet a Kolozsváron történetekre. Úgy értékelte, ez a román szélsőséges pártok által propagált gyűlöletkampány eredménye is, és kérte a belügyminisztert, büntessék meg az elkövetőket. „Elfogadhatatlan! Amíg magyarokat bántalmaznak csak azért, mert magyarok, mert magyarul beszélnek, addig kö-

Ion Iliescut – aki 1990 júniusában a Nemzeti Egység Ideiglenes Tanácsának elnökeként és megválasztott államfőként vezette Romániát –, valamint a többi vádlottat négy, tűzfegyverrel lelőtt ember haláláért, több mint 1300 ember megsebesítéséért, illetve több mint 1200 bebörtönzött ember politikai indítékkal történt meghurcolásáért vonják felelősségre – közölte a vádhatóság.

Legutóbb 2017-ben emelt vádat a katonai ügyészség az állam volt vezetői ellen, miután az Emberi Jogok Európai Bírósága 2014-ben kártérítésre kötelezte és felszólította a román államot, hogy szolgáltatson igazságot az erőszakos cselekmények négy halálos és három, golyó által megsebesített áldozatának, illetve a több mint ezer jogtalanul bebörtönzött tüntetőnek. A legfelsőbb bíróság azonban 2020-ban visszaküldte a vádhatóságnak a periratot, és elrendelte, hogy kezdje előlről a bűnvádi eljárást, arra hivatkozva, hogy a bizonyítékok összegyűjtésénél nem járt el jogszerűen.

Ion Iliescu 1990 és 1996, illetve 2000 és 2004 között Románia államfője volt. (MTI)

zösségünk nincs teljes biztonságban” – írta a felszólalásról közzétett videóhoz az RMDSZ-es honatyja.

Állást foglalt az ügyben az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) országos elnöksége is, rámutatva: határozottan elutasítja a magyarellenes erőszak minden formáját, és követeli az elkövetők példás megbüntetését. Arra is rámutatott: nem kellene megvárni, hogy az időről időre jelentkező magyarellenes atrocitásoknak még súlyosabb következményei legyenek. Az EMSZ Facebook-bejegyzésében közölte: a bukaresti döntéshozók is felelősek amiatt, hogy szabad utat engednek a gyűlöletbeszéd terjedésének, a magyarellenes indulatok felkorbácsolásának.

Az Universitatea Cluj futballklub szerdán közleményben sajnálatát fejezte ki a hétfői mérkőzés után történt „incidensek” miatt. Leszögezte: a klub elkötelezett a fairplay elvei, az egyetemi szellemiség mellett, és elutasít mindenféle agressziót, illetve bízik benne, hogy a hatóságok kivizsgálják a történeteket.

A CFR Cluj futballklub közleményben ítélte el a történeteket, aláhúzva: elfogadhatatlan, hogy bármely csapat szurkolóját „mentőautóval kell elvinni a mérkőzés után”. A klub szerint az erdélyi városban túlságosan felfokozódott az agresszió az U ultráinak viselkedése nyomán, amit nem lehet szó nélkül hagyni. Felszólította a rivális futballklubot, hogy határolódjon el szurkolói elfogadhatatlan viselkedésétől.

Az 1907-ben Kolozsvári Vasutas Sport Klub néven alakult CFR Cluj és az 1919-ben létrejött egyetemi csapat, az Universitatea Cluj között több évtizedes a rivalizálás. A CFR szurkolótáborában nagy számban vannak magyarok is, akik gyakran válnak az U ultráinak célpontjává. (MTI)

ségének, a gyógyszerészeti és a vadászati múzeumnak az ideiglenes bezárása mellett döntött.

Alexandru Chituță szerdai sajtótájékoztatóján elmondta, hogy a szaktárca a korábbi 11,23 millió lejes büdzsé helyett idén 11,08 millió lejes költségvetést engedélyezett, így nem marad elegendő pénz a kiadásokra. Hozzátette: a két bezárt egység kisebb ugyan, de jelentős, a két legrégebbi ilyen profilú gyűjtemény Erdélyben. Ezeket csak csoportok látogathatják előzetes bejelentkezés alapján.

A múzeumigazgató közölte: nem tartja korrektnek a pénzosztás módját Bukarest részéről, ezért azt fontolgatja, hogy a múzeum átvételét kérje a nagyszebeni önkormányzattól. Úgy fogalmazott: a szaktárca által kiutalt összeg még a működést sem fedezi, és „sértés” a Brukenthal-múzeumra nézve, mely kiadásainak húsz százalékát maga teremti elő. Romániában a jelentősebb múzeumok, színházak a bukaresti kulturális minisztériumhoz tartoznak, a kisebbek a megyei és helyi önkormányzatok kezelésében vannak. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Elutasították a belügyminiszter elleni egyszerű indítványt

Elutasította szerdán a képviselőház a Cătălin Predoiu elleni egyszerű indítványt, amelyben az ellenzék a belügyminiszter leváltását kérte. Az indítvány mellett 138, ellene 161 képviselő szavazott. A Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) egyszerű indítványában a belügyminiszter leváltását kérte „a hivatalának gyakorlása során elkövetett cselekmények miatt”. (Agerpres)

Bolojan párbeszédet szorgalmaz az adóintézkedések lehetséges hatásairól

Az adópolitikának a kiszámíthatóságra, az átláthatóságra és a méltányosságra kell támaszkodnia – állapította meg Ilie Bolojan A minimális társasági adó hatása a gazdaságra: ágazati elemzés című tanulmányt bemutató szerdai rendezvény részvevőinek küldött üzenetében. A bukaresti egyetemi könyvtárban tartott eseményen Dragoș Anastasiu tiszteletbeli elnöki tanácsos tolmácsolta az ügyvivő államfő gondolatait. Ezek szerint Bolojan úgy véli, hogy a minimális társasági adó bevezetése egyike azoknak az intézkedéseknek, amelyek hatékonyságát és fenntarthatóságát még az alkalmazásuk előtt alaposan fel kell mérni. „Azt szeretném, hogy a jogalkotás adóügyekben természetes módon a partnerségre és a konstruktív párbeszédre alapuljon. Még az alkalmazásuk előtt részletesen elemezni kell az adóügyi intézkedések lehetséges hatásait, hogy ne veszélyeztessük a gazdaságot és ne álljunk a befektetések útjába” – vélekedett az ügyvivő államfő, aki méltatta a The Tax Institute tanulmányát. (Agerpres)

Közel félezer hivatásos katona dolgozott biztonsági cégeknek Kongóban

Románia hadseregének több mint 460 hivatásos katonája szerződött a Kongói Demokratikus Köztársaságban tevékenykedő biztonsági cégekkel a tartalékba vonulása után – tájékoztatott szerdán a védelmi minisztérium. A védelmi minisztérium az Angel Tilvár tárcavezető által február végén elrendelt ellenőrzések eredményeiről számolt be. A közlemény szerint hét gyermeknevelési szabadságon lévő katona is teljesített indokolatlanul küldetéseket az afrikai országban. A közlemény szerint ezek a katonák engedély nélkül hagyták el az ország területét, és megszágták a munkakörüktől eltérő feladatok ellátásának tilalmát. Emellett megsértették a gyermekgondozási díj folyósítására vonatkozó előírásokat is, mert a juttatásra csak akkor lettek volna jogosultak, ha a gyermekük mellett, Romániában tartózkodnak. A védelmi minisztérium tájékoztatása szerint a hét katona egyike ellen a katonai ügyészség nyomoz, és hasonló intézkedés vár a belső vizsgálatok lezárultával a többi katonára is. (Agerpres)

Elspórolt lehetőség

(Folytatás az 1. oldalról)

céljából jött, de így is a hazának eurómilliárdos bevétele volt a turisták után. Pontosat nem tudni, mert a statisztikai intézet adatai szerint a turisták 1,3 milliárdot, a jegybank adatai szerint viszont 5,3 milliárdot költöttek tavalý nálunk, és a két adat közti hatalmas eltérésből egyértelmű, hogy valamelyik forrás pontatlan, de így is igaz az, hogy óriási lehetőséget hagynak kihasználatlanul az illetékesek ezen a területen. Más országok, olyanok is, ahol az európai klímához szokott ember számára csak enyhe és forró nyár váltja egymást esztendő hosszán, és tengerparton kívül, ahol a nyaraló pirosra süttetheti magát, de egyéb értelmes időtöltési lehetőség nem sok van, a bruttó nemzeti össztermékük két számjeggyű hányadát seprik be az idegenforgalomból. Itt, ahol a lehetőségek a tengerparttól az egyéb természeti adottságokon át rengeteg értékes műemlékig terjednek, tehát széles érdeklődési skálán található embereket lehetne megcélozni az itteni ajánlatokkal, egy kisebb banánköz-társaság teljes bevételét tokkal-vonóval meg lehetne termelni a turizmusból. Nem is beszélve a hozzá kötődő szolgáltatásokban érdekelt vállalkozók és alkalmazottak megélhetéséről. Csak annyi kéne hozzá, hogy illetékesék legalább néha vegyék komolyan a mandátumukat fizetésnapon kívül is. De legalább nem érj minket az a szenvedés, mint egyes szerencsétlen nyugatiakat, akik nem bírják kitalálni, hogyan riasszák el a turistákat a nyaralószезonban, mert levegőt alig kapnak tőlük.

Ma nyit a Kidopolis

(Folytatás az 1. oldalról)

Üzletek, bank, szálloda, gyógyszergyár, kórház – kicsiben

A Kidopolis játszóház a Plaza M-ben a mozi mellett kapott helyet, a kibérelt felület 470 négyzetméteres. A játszóházat minivárosként kell elképzelni, amiben kicsinyített változatban minden megtalálható, ami egy valódi városban van.

– Helyi partnereink vannak, így az ő képviselőik megtalálható a játszóházban. A gyerekek találkozhatnak egy BCR-kirendeltséggel, aztán következnek a helyi élelmiszeripari vállalkozók üzletei, a Petry, a Theresia és az Eldi. Ezek az üzletek pont olyan felszereltséggel rendelkeznek, mint a valódiak, a gyerekek játékból hússzeleteket, hústerméket mérhetnek, árulhatnak, léteznek mérlegek, kasszagépek. Ugyanígy a Theresia boltban megtalálhatók a játék tejtermékek Theresia felirattal, az Eldinél pedig kenyerek és péksütemények. A játszóházban helyet kapott a szovátai Bello pizzázó, ahol a gyerekek pizzát süthetnek, persze a kellékek is játékok, méghozzá fából készültek. Következik a Bioeel gyógyszergyár és a Dora Medicals, egy kórház és egy gyógyszertár. Megtalálható a Hotel Hampton by Hilton. Ezeknek az épületeknek a miniatűr változatát készítettük el. A hotelben is van recepció, kanapé, kiságy, a gyerekek itt is nagyon jól fogják érezni magukat, például a kulcsokkal játszhatnak. Van tűzoltóság és rendőrség, a gyerekek megta-pasztalhatják, milyen beöltözött tűzoltónak lenni. Van börtön is, ahonnan a játék kedvéért meg lehet szökni. A Kids Corner gyereksarok egy multifunkcionális terem asztalokkal, székekkel, ahol többféle játékot lehet játszani, itt egy okosprojektor található, amivel a padlóra vetüthetünk, s például a fényeket követve ugrálni, játszani lehet. Van egy autószerviz, egy szépségszalon és egy építkezési cégünk. Lesz egy lakókocsi is, lesz egy kempingrész, egy grillsütő, egy akadálypálya úgyszintén. A való világot próbáltuk lekicsinyítve behozni a játszóházba – mondta Orosz Attila, a kivitelező Nettablank Management Kft. tulajdonosa.

200 ezer eurós projekt

A játszóház 200 ezer euróból valósult meg, aminek nagy részét a tulajdonosok állták, de a Plaza M is támogatta a projektet bizonyos fel-tételekkel, ami azt jelenti, hogy leg-alább öt évig működtetniük kell a játszóházat. A cégek, amelyek meg-jelennek a játszóházban, marketing-díjjal járulnak hozzá az üzemelte-téséhez.

A tulajdonos elmondta, hogy a játszóház ötletét egy budapesti ha-sonló koncepciójú létesítmény adta. Mivel az Indotek Group befektetési csoport tulajdonában levő Plaza M bevásárlóközpont bővítési projekt-menedzsmentjében is részt vettek, lehetőséget láttak az itt kínálózó tágas helyiségben. A játszóházproj-ektet további két partnerrel, Hal-men Balázssal és Dán Péterrel valósították meg.

Ötletes játékok, oktató-nevelő programok

A Kidopolis játszóház a megszo-kott ugráló, csúszdás játszóházak-nál többet, változatosságot, sokszí-núséget, oktató-nevelő jellegű pro-gramokat nyújt a gyerekeknek, a leg-kisebbektől egészen a 12 éves korú gyerekeknek szól.

– A játszóházat felügyelők jelen-létében működtetjük, ők vigyáznak a gyerekekre, hogy ne történjenek balesetek, és hogy ne rongálják a já-tékokat. Összeállítunk egy útmuta-tót, amit a szülők rendelkezésére bocsátunk, hogy kövessenek egy folyamatot: melyik házikóban mit lehet látni, mit lehet játszani, hol ajánlatos kezdeni, és melyikben kellene befejezni a játszást. Persze ez nem kötelező. Ha a játszás az egész városka épületeire kiterjed, a gyerekek kapnak egy ajándékot. Lesznek szervezett események is – vázolta a terveket a játszóház mű-ködtetője.

A Kidopolis hétköznapi 13-20 óra között, hétvégén pedig 10-20 óra között várja a gyermekeket. Az első két héten a gyerekbőlépő 35 lej lesz egy órára, a felnőttek belépője 10 lej, ami magában foglal egy kávét vagy egy teát is. Két hét után a belépő 45 lej lesz a gyerekeknek és 15 lej a felnőtteknek. A játszó-

Orosz Attila

házban szülinapi bulikat is tartanak majd, erre két helyiséget alakítottak ki.

A szervezők négy napon át 15 órára várják a gyerekeket és az ér-deklődőket. Ma, április 3-án, pénte-ken falábas figurák parádéznak, pénteken látványos robotokat felvo-nultató show lesz, szombaton inter-aktív foglalkozásokra lehet számí-tani, vasárnap parádés előadásba és a Kidopolis város történetébe lehet betekinteni. Mindennap sorsolás lesz, ami kedvezményt nyújt a szü-linapi foglalásokra.

Fotók: Nagy Tibor

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Hosszú időn át követtem életcik-lusait, tavasztól késő őszig tartó suttogását, szélszedte leveleit, fehér tajtékos virágzását, zöld duzzadá-sát, gyümölcshező elegáns igyeke-zetét, kóstoltam sárga csonthéjas bogyóit. Egyszóval elégedett vol-tam vele, része volt a mindennap-jaimnak.

Hiszen itt állott az ablakom előtt, amint nőtt-nődögélt, terebé-lyesedett, elhajolva kelet felé, be-beleskelődött az erkélyre, némely ága egészen benyúlt, mintha ujja-val intene: vigyázz reám! Árnyéket tartott, ha kellett, és felfogta az utca porát, elfogta a benzingőzö-ket. Vigyázott reánk.

Képzavart vállalva: hozzánk nőtt. Tanúja volt, amint reggel író-asztalom elé ülök, felcsapom a lap-top tetejét, ahogyan ásítok, nyújtózkodom, mikor az írás döcög, vagy unalmas a tanulmá-

nyozott szöveg. Annak is, ahogyan szerda hajnalban megírom, hogy csütörtökön miként hagyom el ott-honomat, hogy kilovagoljak a kép-zelet mezejére, és elüldögéljek a múlt nem mindig üdítő sétányán egy öreg padon (Arany János-i idill visszfénye).

Nem én ültettem. Valaki más előttem, aki itt lakott, ahol én már 22 esztendeje. Mégis azt gondolom, nem volt több 25 évesnél, ami egy efféle derék szilvafácskánál is ifjú kort jelent. Szerény volt, nem hival-kodott, a méhek jól ismerték, néha madár is behúzodott ágai közé, de fészket egy sem rakott. Voltak, van-nak tekintélyesebb, alkalmasabb fészekbarát lombhullatók errefelé.

Fényképsorozatot is készítettem életéről, állapotairól az idők függ-vényében, arra gondolva, eccer-máccor visszapörgetem, természet-tudományos megfigyeléseket vég-

A szilvafa halála

zek rajta, ugyanis ez a kulturális komponensem (ah, de kifinomult voltam!) meglehetősen ösztövé. A felvételek megvannak, ám ő, a megfigyelt egyed fájdalmasan hi-ányzik.

Úrt hagyott maga után. Soha nem gondoltam volna, hogy egy gyümölcsfa, amely nem tulajdo-nom, amelyet nem metszettem, csu-pán szomszédommá tette egy ismeretlen jótevő kertész vagy táj-rendező negyedszázaddal koráb-ban, mikor még e városrészt alig ismertem, ennyire vonzó legyen, ily erősen hasson érzelmeimre, befér-közzön, állandó helyet vívjón ki gondolataim között.

Egyik reggel még ott állt, fény írta virágait épp csak kipatintó lombkoronájában, úgy utaztam el Velencébe, hogy azt reméltem, né-hány nappal később még mindig láthatom virágzásban, és ekkor,

azon a másik reggelen eltűnt, nem volt többé ablakom négyszögében. A földön feküdt. Szépen csöndben halt meg. Kidőlt tövestül-gyökeres-tül. Virágai még mind az ágak he-gyén, mint halott menyasszony, olyan volt. Fehér gyászban.

Utcánkat felújítják. Munkagé-pek, hatalmas teherautók, seregnyi földmunkás, mérnök és mindenféle lapátos ember nyüzsg, zajong, dö-römböl, zakatol, hatalmas köveket és földet zúdítanak le időnként pla-tós kocsikról. Autósok ideges tén-fergése, hol parkoljanak, hová mentsék járgányaikat a dömperek-től és földgyaluktól óvandó. Reng, rázkódik minden. A serény munka, a folytonos kiabálás nincs tekintet-tel a lakókra, fűre, fára, bokorra. Kell a hely, szorít a határidő.

Nos, igen. A fa nem tudott mély és erős gyökereket eresztetni a kavi-csos, agyagos földbe, csupán a vé-

kony termő talajrétegben kapaszkodott meg úgy-ahogy egész éle-tében. Ám ezt a megrázkódtatást már nem tudta elviselni, és a feltá-madó szélnek sem állhatott ellen – gyökerestül kifordult, szépen elha-nyatlott a friss pázsiton. Néhány napig ott hevert önnön ravatalán. A járókelők, de még a ház lakói sem vették észre. Hiánya nekünk tűnt fel. Világosabb lett a szobá-ban. Ablakomon most már az egész környék látványa beférkőzhetett.

Feldarabolták, elvitték. Helyét betömték, gyeptéglával elfedték. Sírhelye sincs.

Tájékozatlanul állok. Nem tu-dom, kihez forduljak, hol keressek, kérelmezzek új csemetét. Mert kel-lenek a fák. Nélkülük sivár és ké-nyelmetlen a városi táj, lét.

(Romantikus-szentimentális zá-rókép) Nem magamért kívánom. Az utókorért, mely majd annak a másik fának gyümölcsseit megízleli, lombja alatt elhever, madarait hall-gatja. Ha még lesz, lenne, lehet.

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (56.)

Pilinszky János

Kiss Zsuzsanna

„A jelenidő vitrinében égek”

„A patológia minden szörnyetege megkísértette és végigkarmolta” – írta harmadik személyben önmagáról Pilinszky János (Budapest, 1921. november 27. – Bp., 1981. május 27.) Líraibb formában, a családjától kapott életre szóló szeretetről és mégis, a sebzettség és ki-vetettség érzéséről így vallott:

„A félelem s az álom
volt apám és anyám.
A folyosó meg a
kitáruló vidék.
Így éltem [...]” (Pilinszky: *A többi kegyelem*, 1971–1972)

Szakrális reveláció
és kortárs világ

Van Gogh intenzíven élő és szenvedő alakját felidézve, a felfogott világot és önmagát megörökíteni vágyó művész mulandóságba és pillanatba zártóságát Pilinszky így fogalmazza meg: „a jelenidő vitrinében égek!” (Pilinszky: *Van Gogh*, Párizs, 1963).

Pilinszky a költészetet létállapotnak, nem hivatásnak vagy foglalkozásnak tekintette. Ritkán alkotott, nem írt sokat, de amit írt, az egyedülálló és örök érvényű művészi alkotás. Tárgyas líráját a

nagyvárosi elidegenedés-élményen túl a borzasztó légertapasztalat formálta, prózája, meséi és drámái idő és korok fölött állnak, gondolatvilága a keresztény-katolikus egysz-tencializmus jegyeit viseli magán. Minden verse egyszerre szakrális reveláció és a kortárs világ elfojtott önismerete. *Mielőtt* (Szálkák kötet, 1971–1972) című versében az utolsó ítélet előtti pillanatot vetíti elénk, amikor a feltámadás tülekedésében ki-ki egyetlen fogalomra emlékszik, avagy elmúlt életének egyetlen tartalmára hivatkozik, a (remélhetőleg üdvöztítő) szeretetre: „A sokaságban senki se keresi egymást.

*Az Atya, mint egy szálkát,
visszaveszi a keresztet,
s az angyalok, a mennyek állatai
fölütik a világ utolsó lapját.
Akkor azt mondjuk: szeretlek. Azt
mondjuk:
nagyon szeretlek. S a hirtelen tá-
madt tülekedésben
sírásunk mégegyszer fölszaba-
dítja a tengert,
mielőtt asztalhoz ülnénk.”* (Mielőtt, Osiris-Száadvég, 1995, 90)

Az emberhalász motívum

A kollektív bűnözés korában Pilinszky az egyéni felelősséget hangsúlyozza:

„Mi törjük el, repesztjük ketté,

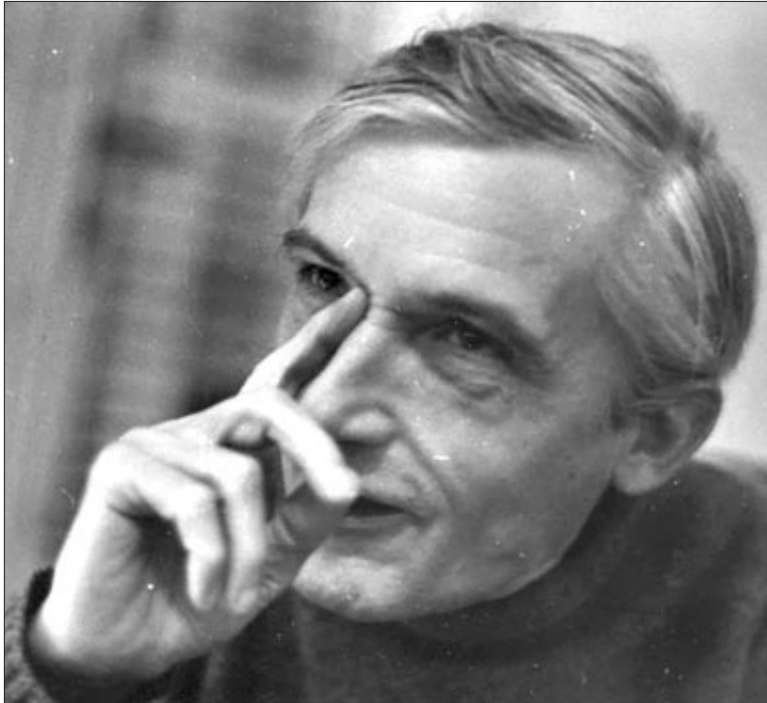
*mi egyedül és mi magunk
azt, ami egy és oszthatatlan.”*
(*Egy életen keresztül*, Osiris-Száadvég, 1995, 102)

A lét miéjtjeiről feltett költői kérdések hétköznapien tárgyasult megjelenítést is kaphatnak. Az *Éjféli fürdés* katarzisából jól kiérezhető a frissen lüktető élmény; sokunk nyáréji emléke vagy ábrándja egy éjjeli tóba csobbanásról, amelyben természet és teremtés titkaiba mintegy érzékelve bevonódhatunk. A *Halak a hálóban* egyszerre közvetlen horgászélmény és utalás a Biblia-beli emberhalász-motívumra. A hálóba került halak számára elvész, megszűnik természetes életelemük, a víz és a szabadság. A hálóban átértékelődik életük, és közös, visszhangtalan vergődésük már egy másik közegbe vonja őket: haláluk előtt a törvény, illetve az erkölcs világába, egyben a célszerűség (teleológia) világába „egy hatalmas halász asztalán”:

„[...] *Suttogón hiába hív
az elveszett elem,
szűrő kövek, kavicsok közt
fuldokolva kell
egymás ellen élnünk-halunk!*
*Szívünk megremeg.
Vergődésünk testvérünket
sebzi, fojtja meg.
Egymást túlkiáltó szónkra
visszhang sem felel;
öldökölnünk és csatáznunk
nincs miért, de kell.
Bűnhődünk, de bűnhődésünk
mégse büntetés,
nem válthat ki poklainkból
semmi szenvedés.
Roppant hálóban hanyódunk
s éjjélkor talán
étek leszünk egy hatalmas
halász asztalán.”* (*Halak a hálóban*, Osiris-Száadvég, 1995, 11)

E versben jól megtapasztalhatjuk, hogy Pilinszky lírája egyszerre elvont és konkrét, egyszerre egyetemesen általános és közvetlenül személyes. A vers külön bája, hogy úgy „avatja be” az olvasót, hogy többes szám első személyben szólaltatja meg az amúgy is néma s már a hálóban tátongó halakat!

Pilinszky magyar nemesi ősei között ott volt Várpalota híres kapitánya, Thury György (a 16. századból), több 1848-as honvéd, és többek között néhány kiemelkedő zenei tehetség. Magyar származásába lengyel-cseh-szlovák apai felmenők és francia anyai ősök is vegyültek. „Egy tömbből faragott, zord” apja katonás embert akart belőle nevelni, de nemcsak elvárásai voltak túlzottak, hanem néha vadul meg is verte túlérzékeny, alkotói tehetségű fiát. A költő imádta szelíd

édesanyját (Batiz Veronikát), betegségében éveken át kitaratóan ápolta. Posztumusz versében édesanyját így magasztalja:

„*Fejed fölé bohó csapat
fehér galamb ereszkedik.*

*Te mászol élsz!
Csodára kész tenálad minden
pillanat!* (Anyám, Osiris, 1995)

A család hatása

Gyermekkorában Pilinszky Jánost nővére is sokat irányított. Életbéli önállótlanóságáról így vallott: „Igazából önálló csak írásaimban voltam, akár a legnagyobb kockázatok árán is” (Czeizel: *A magyar költő-génuszok* sorsa, 2012, 430). Közeli, „perdöntő” kapcsolatban állt anyja nővéreivel. Az egyik nagynéni, Bébi fürge eszű kisgyermek volt, de ötévesen leesett a padlásletréről, súlyos agyrázkódást kapott, de semmilyen „utókezelés” nem történt, s visszamaradt a szellemi fejlődésben, dadogva is alig beszélt, nem tanult meg írni-olvasni, és autista személyiségjegyekkel bírt. A költő nagynénje rá gyakorolt hatásáról így ír:

„*Én az ő nyelvét beszélem, való-
jában az ő félig artikulált dado-
gása az én anyanyelvem, költésze-
tem forrása*” (Czeizel Endre: *A magyar költő-génuszok sorsa*, 2012, 422).

A másik energikus nagynéni, aki a költő édesanyjának halála után gondot viselt Jánosra, belépett a szervita rendbe. János tizennégy éves volt, amikor először hallott Ady-verseket, és elhatározta, hogy költő lesz. Elhunyt apja akarata szerint jogtudományt kezdett hallgatni, de később átiratkozott bölcsészkarra (ezért nagynénje felpofozta). Szakdolgozatát s így leendő diplomáját is az 1944-es pesti bombázás semmisítette meg. 1944 októberében behívták katonának, Németországban fogságba esett, 1945 őszén térhetett haza.

A betegségek

Bár mélységesen hívó, rendszeres, az önpusztítást „tétélesen” elkerülő ember volt, aki szeretett sakkozni, pingpongozni és tornászni, és aki lenyűgöző társalgó volt, mégis korai sérülései és egész életén át tartó önellentmondásai miatt folyton emésztette magát. A sok dohányzástól hörghurutja volt. A krónikus bronchitis talaján gyakran alakult ki heveny, többszöri „csapolást” igénylő arcüreggyulladás és tüdőgyulladása. Étvágytalansága hátterében idült gyomor- és bélhurut állt. Szuvas fogai és iny-

sorvadása miatt csonthártyagyulladás is bántotta. Későn felismert fitymaszűkülete lehetett az ok olykor sikertelen testi szerelmi élete mögött (Czeizel, 433). Aszketikus alkat, különlegesen szép arcvonásokkal bíró, vonzó férfi volt. Ő alakította (a nők s felesége irányában annyira nem gátlásos) Kazinczy Ferencet a Weöres Sándor *Psyché* című verses regényéből Bódy Gábor által készített filmben...

Törekvés az egészségre –
a békés halál

Művészetének élményanyagát főként a családból, a zűrzavaros és megrendítő háborús évekből, majd az érzelmi-erkölcsi ellentmondásokban bővelkedő, a szocializmussal is megterhelt környezetéből szerezte. *Kenyer* (1974) című versében látens homoszexualitása gyanújáról tett említést, mindvégig küzdött e „vétké” ellen is. Kétszer nősült. Két házassága között volt egy szerelme, akiért a „legegészségesebb” életmódra vállalkozott. Naplófeljegyzéseiből tudjuk, hogy ennek az életmódváltásnak első pontja az egészség volt, pontosabban „kevés, de inkább semmi alkohol, kevés, de inkább semmi cigaretta”. Belső feszültségei oldására ugyanis napi harminc cigarettát is elszívott, és cseresznyepalinkás kávéval kereste a mámort. Tény, hogy amikor idegszanatóriumban kezelték, nem voltak elvonások tünetei. Az életmódváltás többi sarkalatos pontját is érdemes áttekintenünk: „a rendszeresség, a munka, a pontosság, a séták, az alvás, a takarékoság, a szakadatlan imádság, az esti és reggeli összegezés” (Czeizel, 426).

Szerelmi életét sokáig „sivatagnak” érezte. „*Magam vagyok az örökös magányban*”, írta *Életfogytiglan* (1975) című versében. Utolsó szerelmében, egyben második házastársában igazi társra lelt – csak sajnos ennek a kapcsolatnak hamar véget vetett a költő halála.

Első infarktusát későn ismerték fel (1976), erős mellkasi fájdalmait csak „szívidegességnek” vélték. Második infarktusát izületi gyulladásként diagnosztizálták (1981 májusában), és akként kezelték. Már javulni látszott állapota, a kórházban viccelődött az esti vizit alkal-mával, aztán egyszer csak felnevetett és meghalt. Ily „békés halál” érte a huszadik század egyik legkíméletlenebbül önvizsgáló lelkiismeretét; mert ahogyan írta, ezt érdemelné „minden írnok, aki az éjszakában / tollat fog és papír fölé hajol” (*Betűk, sorok*, 1973–1974).

Sírja a Farkasréti temetőben – Rétfalvi Sándor alkotása

(Forrás: Wikipédia/Dr. Varga József)

Utazás az amerikai nyugaton Let's go West, USA! (13.)

(2024. június 29. – július 23.)

Világvárosok vonzásában: San Francisco (3.)

Veress Zsombor

San Franciscó-i látogatásaink kapcsán egy történetet és egy figyelemre méltó látnivalót szeretnék még elmesélni. Köztudott, hogy a San Francisco-öböl, pontosabban San José ad otthont az ún. Szilícium-völgynek (Silicon Valley), amely a csúcstechnológia szinonimájaként vált ismertté, hiszen olyan találmányok láttak itt napvilágot, mint például az integrált áramkör, a mikroprocesszor vagy a személyi számítógép (PC), amelyek évtizedek óta meghatározzák mindennapjainkat. Itt található a világ egyik legjobb egyeteme is, a Stanford, na meg több tucat high-tech cégnek is itt van a központja, talán elég, ha ezek közül most csak három, mindenki által ismertet említek: Facebook, Google, Yahoo. És mindezen legújabbkori csodák ellenére – a fénysebességű üzenetváltás és információ századában – a gyerekek szerettek volna hagyományos képeslapokkal kedveskedni a nagyszülőknek, barátoknak, otthonról értünk imádkozóknak.

A postahivatal

Ennek semmi akadálya – gondoltam, ám kiderült, hogy képeslapot nem is olyan egyszerű manapság vásárolni, végül a kikötő butikjaiban sikerült a nyomukra bukkanni. Csakhogy a feladat neheze ezután következett. Hol találunk bélyeget rájuk, és postát, ahol feltehetjük? Ebben a dilemmában a kínai boltos nem tudott segíteni. Seбай, majd segít a Google, hát csak van posta egy ekkora világvárosban! Ki is néztünk egyet a centrumban, és mindjárt oda buszoztunk. Megdöbbenésünkre egy 20 emeletes felhőkarcolóhoz érkeztünk, s mint kiderült, valószínűleg egész Amerika legfurcsább postáját szemeltük ki. Pechünkre egy szövetségi épületet választottunk, amelyikben többek között törvényszék is működött. Az épületből kifogástalan öltözetű, ápolt, aktatáskás emberek léptek ki, az üvegajtóban egy tagbaszakadt, de szintén módfelett elegáns fekete bőrű kapus állított meg, megkérdezve, hogy mi járatban vagyunk? Megjegyzem, hogy mi nagyon turisztásan, többnapos gyűrőltséggel, izzadtan, viseltesen nézhettünk ki, ő pedig a drága fekete öltönyében olyan makulátlanul festett, mint hazánkban a magas rangú politikusok, üzletemberek. Kisebbrendűségű érzéssel, megszeppenve tekintettünk az óriásra, és félénken mutogattuk, hogy mi

csak a képeslapjainkat szeretnénk postázni. Oké, mondta, de felvilágosított, hogy az épületbe csak útlevéllel léphetünk be, és át kell esnünk a biztonsági ellenőrzésen. Rendben, válaszoltuk, és úgy döntöttünk, hogy a család egy része kint várakozik.

Elkezdődött a biztonsági ellenőrzés, amely, esküszöm, hogy ceremóniásabb volt, mint a repülőtereken. Majdhogynem bugyira vetkőztettek, de ez még nem is lett volna baj, hiszen az olykor eltűlt óvatosságokat már megszoktuk, csakhogy az átvilágító készülék nagyon csúnyán csinált, amikor áthaladtam alatta. A homlokomra csaptam, mert abban a pillanatban sajdukt belém, hogy reggel övtáskámba tettem a svájci bicskám, arra gondolva, hogy majd azzal fogjuk feldarabolni az uzsonnára csomagolt almákat. Az ór magasba emelte a veszélyesnek ítélt zsebkésem, és én rákvörösen szidtam magamat, amiért meg kell válnom az utazásunk során oly hasznos, de mindig békés célokra használt eszközömtől. Szerencsére a kapus jó-

San Franciscó-i utca

de kiszámolta a megfelelő árú bélyegeket, amelyekből hármat-hármat kellett ráerőszakolnunk a megírt és megcímezett képeslapokra. Mindent összeszámolva, fél délelőtti ügyintézés után végre hazaindítottuk a Golden Gate-eket, s bár azok csak hazatérésünk után érkeztek meg, célunkat elértük, a címzeteket megörvendeztettük a letűnőben levő hírvívó figyelmességgel.

Örökre emlékezni fogunk életünk legkörülményesebb, legidőigényesebb és legizgalmasabb posztai műveletére, bár ha legközelebb Amerikába vetődünk, lehet, hogy inkább a Szilícium-völgy jól bevált házikészítményeit, a Gmailt vagy a Facebook Messengert fogjuk használni.

Még hónapokkal elutazásunk előtt, a programtervezés fázisában, a dráma szakon tanuló Csenge lányomnak az volt a kívánsága, hogy nézzünk meg Amerikában egy színdarabot. Nyár lévén, ez nem volt egyszerű, mivel a társulatok vakációznak. Ugyanakkor olyan vonzó showman csábított előadásával, mint minden idők legnagyobb illuzionistája, David Copperfield, aki Las Vegasban lépett fel ottjártunkkor, illetve a legendás, nagy múltú rockbanda, a Rolling Stones, amely a San Francisco közeli Santa Clarában koncertezett. Csakhogy a büdzsénk, mint ahogy az időnk is, véges volt, mindent nem tűzhettünk programunkba, nem lehattunk telhetetlenek, ezért lányunk végül a San Franciscó-i Orpheum színház műsorajánlatában bukkant rá az éppen ott vendégeskedő Broadway-

társulat musicaljére, a Mrs. Doubtfire-re. A zenés vígjáték az azonos című nagy sikerű film (magyar cím: Apa csak egy van) alapján készült, amelyben a rendkívüli improvizációs képességeiről híres szupersztár, Robin Williams alakított emlékezetes főszerepet. A történet cselekményének bonyodalmait és komikumát az adja, hogy a munkanélküli színésznek a felesége megelégteli férje ügyeit, házasságuk felbontását kéri, de a jó apa, aki mindenáron továbbra is látni szeretné három imádott gyermekét, házvezetőnőnek adja ki magát, és derék asszonyságnak öltözködve, inkognitóban tér vissza otthonukba. Nyilván a produkciót nem tudom szakértőként vagy kritikusként, csakis teljesen átlagos nézőként értékelni, de tény, hogy a színmű minden várakozásmat messze felülmúlta, teljesen elvarázsolt, magával ragadott. Egy olyan alkotás volt, amely egy pillanatra sem hagyott unatkozni, gondolatban elkalandozni. Olyan érdekesítően, odaadással és profizmussal volt megrendezve és elő-

adva, hogy állítom, még az is értette és tátott szájjal figyelte volna, aki egy szót sem tud angolul. A színészek, különösen a főszereplő, Rob McClure olyan szellemi, hang- és fizikai munkát épített a szerepébe – az egyébként országos turnén, estéről estére, több századik alkalommal –, aminek a megtapasztalására mindig is vágytam. A két és fél óras darab – leszámítva a szünetet – folytonos vibrálás volt. A színek, a hangok, a dalbetétek, a fények, a forgó színpad gyors jelenetváltásai, a főszereplő másodpercek alatt történő látványos átöltözései, átváltozásai elbűvölőek voltak. Azt hiszem, hogy ha valamiben világszínvonalon teljesítenek az amerikaiak, akkor az a színház, a film, a show világa. Az idős hölgynek átöltözött, átmaszkírozott komédiás a megszólalásig hasonlított az áldott emlékezetű néhai Robin Williamsre, ráadásul a történet külön érdekessége, hogy éppenséggel San Franciscóban játszódik, abban a városban, ami egy kicsit most már a miénk is.

A Mrs. Doubtfire című musical az Orpheum színházban

Az Orpheum színház

A Miskolczi Dezső-emlékelőadás-sorozat idei kitüntetettje

Az idén 80 éves a marosvásárhelyi orvoseképzés. A kerek évforduló alkalmából március 31-én megtartott Miskolczi Dezső-emlékelőadás meghívott előadója **Prof. Dr. Dóczy Tamás Péter** pécsi idegsebész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja volt, aki kiváló elődjének munkásságát és érdemeit méltatva, *A képalakító eljárások meghatározó szerepe az idegsebészetben – Az epilepsziasebészet mint mintapélda* témával tartott előadást. (A célja az volt, hogy rámutasson a digitális képalakítás és az idegsebészet szoros összefüggésére, melyet legjobban az epilepsziasebészetben „mint állatorvosi lovon” lehet bemutatni – magyarázta a későbbiekben.)

Bodolai Gyöngyi

Az angol nyelven zajló emlékünepség kezdetén ismertették az egyetem történetét, majd **Prof. Dr. Bălașa Rodica** neurológus, egyetemi tanár, a Doktori Iskola vezetője üdvözölte és méltatta a vendéget. **Prof. Dr. Nagy Előd** rektorhelyettes, valamint **Prof. Dr. Szilágyi Tibor** emlékeztek meg az emlékkonferencián névadójáról, és szóltak elismerően a kitüntetett pécsi professzorról.

Amint az előadásokban elhangzott, a Miskolczi Dezső-emlékelőadás-sorozat **Somogyi Péter** professzor, az Oxfordi Egyetem tanárának a javaslatára 2012-ben indult a marosvásárhelyi egyetem és a Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Akadémiai Bizottsága közötti együttműködés keretében. Az emlékelőadás célja hangsúlyozni, hogy a marosvásárhelyi magyar nyelvű orvoseképzésnek vannak hagyományai, amelyekre támaszkodhat, és hogy felhívja a figyelmet a magyar tudományos élet múlt- és jelenbeli értékeire. Az előadásra minden évben egy világhírű tudóst hívnak meg.

Az emlékelőadás tisztelgés Miskolczi Dezső tudományos és emberi nagysága előtt. Miskolczi professzornak elévülhetetlen szerepe volt a modern neurológia megteremtésében. Az idegtudományok fejlesztésében döntő jelentőséget tulajdonított az agykutató intézeteknek, ezért időt és energiát nem kímélve kutatóintézetet szervezett. Együttműködött és szoros barátságot ápolt **Santiago Ramón y Cajal** Nobel-díjas spanyol tudóssal, akivel hasonló nézeteket vallott a neurológiai kutatások terén. Világosan látta, hogy a klinikai tudományt, a betegellátást fejleszteni csak az alaptudományos kutatással együtt lehet.

Ezzel generációk hosszú sorának mutatott példát.

1941-ben megszervezte Európa negyedik, az akkori Magyarország első önálló idegsebészeti osztályát, amelynek vezetését Környey Istvánra bízta. 1944/45-ben a Kolozsvári Magyar Egyetem rektora volt, és meghatározó szerepet játszott az egyetem túlélésében. 80 évvel ezelőtt, 1945. június 1-jén I. Mihály király dekrétuma alapján létrejött a magyar tannyelvű Kolozsvári Egyetem. Egy évvel később az egyetem orvosi karát Marosvásárhelyre költöztették, ezért az itteni egyetem egyik alapítójának tekinthető. Hosszú évekig a neurológiai osztályt vezette. Bár magyar állampolgár volt, megtanulta a román nyelvet, és magyar, román, német nyelven közölte tudományos dolgozatait. Miskolczi Dezső volt az egyetlen, aki egyszerre volt mind a magyar, mind a román Tudományos Akadémia teljes jogú tagja.

Egyetemi tanárként odaadással és szenvedéllyel oktatott, tankönyvet írt, hallgatóinak osztatlan elismerését nyerte el. Méltósággal és emberséggel segített a betegeken, a legkorszerűbb ismeretek alapján gyógyítva őket. Egész életében az odaadás és kiválóság példaképe volt, méltó arra, hogy a jövőbeli nemzedékek is kövessék – hangzott el a méltatásokban, majd átadták a vendégnek az emléklapot és plakettet.

A Miskolczi Dezső-emlékelőadás nyelve angol, így mindenki értheti. Egyik fontos célja a magyar tudományos értékek és hagyományok megismertetése és elismertetése a román kollégákkal.

A következőkben kérdésre válaszolva **Prof. Dr. Dóczy Tamás** idegsebész professzor megerősítette, hogy Miskolczi Dezső a magyar és a román klinikai idegtudomány talán

egyik legnagyobb alakja. Hozzátette, hogy amikor egy ilyen feladatra felkérlik, előadóként nyilván azt keresi, hogy mi lehet a saját tevékenységében olyan terület, ami valahol kötődik Miskolczi professzor munkásságához, aki már nagyon korán ott volt a világ élvonalában, és amikor fiatal éveiben megjelentek az új képalakító eljárások Amerikában, ő egy-két éven belül bevezette Magyarországon, aztán Kolozsváron, majd pedig Marosvásárhelyen is. Ezek a képalakító eljárások nem változtak számottevően a CT (komputertomográf) megjelenéséig, Magyarországon az 1970-es évek végén, Romániában a '80-as évek elején. A másik szempont az volt, hogy Romániában, Kolozsváron ő alapította meg Európa negyedik idegsebészeti klinikáját.

– Ilyen példát pedig nem sokat látunk a mai világban. Mivel ő rengeteget segített az idegsebészetben, én egy olyan területet választottam, ahol be lehet mutatni, hogy hova jutott az idegrendszeri képalakítás, amiért ő nagyon sokat tett mind a két országban.

A másik, ami lenyűgözött, hogy

valaki a 45 éves kora körül, a sikerei csúcán megtanul románul olyan szinten, hogy a Román Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta, ami 1955-ben rendkívüli teljesítménynek számított – mondta Dóczy professzor.

A Miskolczi Dezső-emlékdíj nagyon közel áll a szívéhez, mert Szegeden végezte az orvosi egyetemet, ahol volt olyan tanára, akit Miskolczi tanított. Amikor Pécssett igazgató lett, Környey István-tanítványtól vette át a klinika vezetését, ami egyfajta organikus kötődést jelentett számára. Marosvásárhelyről származó professzor kollégái közül dr. Csiki Botond nefrológus egyetemi tanárt említette, akinek nagyapja híres marosvásárhelyi pszichiáter volt. Az idegsebészeti szakmáról elmondta, hogy kitűnő manuális szakma, másrészt a jó diagnózis megállapításához, eredményes műveléséhez az idegrendszer bonyolultsága miatt fontos az intelligencia, a jó állóképességhez pedig fizikálisan kell rendben lenni.

Végül örömmel nyugtázta, hogy előadásán részt vett egy 2008-ban

operált volt páciense, akiből ügyvéd lett, van egy gyermeke, jól érzi magát, és egy közös fényképre kérte gyógyítóját. – Ezért is érdemes volt Marosvásárhelyre jönni – jegyezte meg Dóczy professzor.

Kérdésünkre, hogy mikor érdemes és eredményes az epilepsziás beteget műteni, a következőket válaszolta:

– Amikor kiderül, hogy gyógyszerrel nem lehet rohammentesíteni. Olyankor érdemes a kezelő csapatnak följánlani, hogy nézzék meg, olyan epilepsziája van-e a betegnek, amit műtéttel meg lehet gyógyítani. Azt a kis gócot, ahol keletkezik a kóros ingerület, a műtét során eltávolítjuk. Ha több góc van, akkor meg kell keresni azt, amelyik elindítja a rohamot, és csak azt kell kivenni. A góc sokszor egy fejlődési rendellenesség talaján alakul ki, például, amit mutattam, az egy olyan eset, hogy amikor a magzati életben a szürkeállomány egy sejtcsoportjának az agy belső részéből ki kellett volna jutnia az agykéregbe, bennmaradt a fehérállományban, és kóros szinkron elektromos hullámokat tud gerjeszteni.

Erdélyi életút

Marosgombástól Marosvásárhelyig

A kilencedik évtized küszöbén korából nemcsak éveket, évtizedeket is letagadhatna, miután egy életen át a matematikát oktatta volt diákjai nagy meglepődésére, és közben fél Erdélyt bejárta a Zsil völgyétől Nagyenyeden, Besztercén át Marosvásárhelyig. Közelmúltbeli és jelenkori történelmünk tanújaként, a reménytelennek látszó nehézségeken túl a viszonylagos jólétet is megtapasztalta. Amikor arról érdeklődöm, hogy véleménye szerint miért nem tud minden diák megbarátkozni a matematikával, és milyen adottságok szükségesek ehhez, rövidre zárja a választ. Mondanám, hogy ilyen egy igazi „kockafej”, de mégsem tehetem, hiszen **Fekete Zsolt** nyugalmazott matematikatanárral minden színházi előadáson, színvonalas művelődési rendezvényen találkozni lehet.

Bodolai Gyöngyi

– *Honnan indult?* – fogom vallatóra egy januári délutánon.

– Petrozsényban születtem, apám Lónyatelepen és Petrillán volt református lelkész, majd a Fehér megyei Magyarszentbenedekre helyezték. 1939-ben megpályázta a Nagyenyed melletti Marosgombás falu református parókiáját, hogy közel legyünk az iskolához. Az

első, második és negyedik osztályt Marosgombáson végeztem, a falut a későbbiekben Nagyenyedhez csatolták. Iskolás koromban Gombásról kellett minden reggel a komppal vagy csónakkal átkelni a Maroson, télen a befagyott jégen. A második világháború idején lelkész édesapámnak, majd az egész családnak rejtőzködni kellett, hogy az életünket megmentse a ránk törő erőszak elől.

– *Nagyenyedről milyen élményeket őriz?*

– Enyeden a harmadik elemi és a középiskolai osztályokat jártam ki, 1953-ban érettségiztem. Egy osztálytársammal együtt, akinek az édesapja jegyző volt, ketten számítottunk osztályelleneseknek. Van sok nagyon szép, és vannak kevésbé szép emlékeim is. A kollégiumi, de különösen az internátusi élmények csodálatosak voltak, a barátságokat, amelyek ott kötöttek, a jószívűséget, ahogy a kapott csomagot a szobatársakkal együtt fogyasztottuk el, a nagylelkűséget, ahogyan egymást segítettük, sohasem felejttem el.

– *A tanárok közül a diák Fekete Zsoltra ki volt a legmaradandóbb hatással?*

– A legnagyobb hatással Deák Ferenc és kedves neje volt, akik földrajzot és geológiát tanítottak.

Soha nem felejttem el azt az emberi jóérzést, amit irányomba tanúsítottak. Amikor kitétek az étkezdéből, ők az asztalukhoz fogadtak.

Szatmári Gyula természettudományokat oktatott, s bár nagyon tetszetek az órái, a szimpátiáját sajnos nem tudtam megnyerni. A matematikát többen tanították, Tamás Sándor, Hittel Ibolya, Tenger János, nem voltak gondjaim ezzel a tan-

tárggyal. Az idegen nyelveket (német, román, orosz) Rácz Lajos tanár úr szigorúsággal, de jól oktatta.

– *Diákként szerette meg a matematikát?*

– Igen. A feladatok többségét egyedül is megoldottam, de a nehezebbeket két kollégámmal, akik mérnököknek készültek, megbeszéltük.

– *Fekete Zsoltból miért lett matematikatanár?* – kíváncsiskodom a titkot feltáró válasz reményében.

– Azért, hogy ne vigyenek katonának – hangzik a meglepő felelet. Érettségi után a kolozsvári Bolyai Egyetem kémia szakára felvételiztem, és a vonal alatt az első között estem ki. 1953-ban nem volt könnyű bejutni, mert akkor végeztek a termelésből kiemelt és a középiskolát két év alatt elvégző fiatal munkások, akiknek az egyetemi felvételin csak az átmenő egyet kellett elérniük. Az akkor indult ipari kémia szakon meghirdetett 25 helyre körülbelül 150-en vizsgáztunk.

(Folytatás a 8. oldalon)

Marosgombástól Marosvásárhelyig

(Folytatás a 7. oldalról)

A sok tantárgyból álló megmértetésen jó eredményem ellenére lemaradtam. Hogy ne veszítsek évet, és elkerüljem a katonai behívót, a földrajz szakon próbálkoztam, de négy nap után kiderült, hogy nem maradhatok, mert egyszerűen kicsik a termék, és nincsen hely. Értesültem viszont, hogy a matematika szakon van hely bőven, ahova fel is vettek, ugyanis a sok felvételi tantárgy között a matematika is szerepelt. Így és ezért lettem és maradtam a matematika és fizika tanári szak mellett. Bár első éven volt egy kis bonyodalom, de végül rendeződött. A rokonaim, akik a Zsil völgyében dolgoztak, rábeszéltek, hogy menjek át a bányamérnökre, ahol volt osztálytársam is tanult. Első év végén, bár nem ért véget még a szesszió, kivettem az irataimat a matematikáról, és elmentem Petrozsényba, ahol felajánlották, hogy mivel jártam egy évig matematika szakra, beírnak a másodikévre, és megígérték, hogy a következő tanév szeptemberéig lehettem a különbözeti vizsgákat is. Kémiából, műszaki rajzból levizsgáztam, és jelentkeztem a geológia tanárnőnél, aki nagyon felháborodott, hogy mások már egy éve tanulnak, én pedig azt akarom, hogy másodikévre beírjanak. Végül kijelentette, hogy ne is számítsak arra, hogy átenged a vizsgán. A rektorhoz fordultam, aki a tanárnőnek adott igazat, és azt mondta, hogy nem érvényes, amit

korábban ígért. Miután ez megtörtént, kivettem a dossziémat, és decemberben visszamentem Kolozsvárra a matematika szakra, ahol kértem, hogy az elmaradt három vizsgámat utólag letehessem, és másodévtől folytassam az egyetemet, de a dékán elutasított. Meg kellett ismételnem az első évet, amikor a korábbiakhoz képest új tantárgyakat is tanultunk.

Az egyetemi évek jól teltek, de a kellemetlenségek akkor sem hiányoztak. Szabadidőnkben a magyar színházba és a román operába jártunk statisztálni. Jó kereseti lehetőség volt, egy estére 17 lejt fizettek, ha mondtunk is valamit, 19-et. A román operába viszont csak statisztáknak vettek fel.

Az 1956-os események szele is megcsapott, a filológus hallgatókhoz csatlakozva ott voltam a Házsongárdi temetőben, ahol felkerestük az írók és a hősi halált halt magyar honvédek sírját is, ahol (csendben, halkán) páran elénekeltük a Himnuszt, amiért társaimat megvádolták és meghurcolták később. Nekem szerencsém volt azzal, hogy nem a főkijáraton távoztam a temetőből.

A 126-ból 27-en végeztünk a matematika szakon, és ezután tartományt kellett választani. Én Kolozs tartományt választottam, mert Enyeden szerettem volna tanítani, de a volt osztálytársnőm a helyet „elvitte” előlem. Emiatt Besztercére esett a választásom, mert diákspor-

toló koromban sokat jártam oda. Bár szép város volt, de kiderült, hogy nagyon rossz, kimondottan magyarellenes a hangulat. 1958. szeptember 1-től 1961. szeptember 19-ig tanítottam Besztercén. Az utólag említett napon hívtak a tanfelügyelőségre, és kezembe adták a tartományi tanács határozatát, miszerint kizárnak (kidobnak) a tanügyből.

– *Mi történt, miért utasították el?*

– Többek közt jó barátja voltam egy tanárkollégának is, aki ellen 1956-tal kapcsolatos mondvacsínált okok miatt eljárást indítottak. A hadbíróságon kellett volna ellene tanúskodnom, ahol elmondtam, hogy kényszerből kellett aláírjam a kollégám elleni vallomást, amit nem én írtam, mire kiutasítottak a tárgyalóteremből, és egy évre rá kizártak a tanügyből is. Olyan „elbocsátó” levelet kaptam, hogy 1963-ig utcaseprőnek sem vettek fel.

Enyeden épp a munkaelosztó hivatalban voltam, amikor ellenőrök érkeztek. Mivel megtagadtam, hogy a helybeli irodavezető kérésére távozzak a helyiségből, az ellenőr kérésére elmondtam, hogy munkát akarok. Így kerültem a helyi autószállítási vállalathoz, ahol sokféle munkát – forgalmista, havi jelentések, beszerzés – rám bízta, de jól éreztem magam.

Egy nap a zsilvölgyi rokonok megkértek, hogy az unokaöcsémet vigyem haza a Zsil völgyébe, ahol összetalálkoztam egy volt egyetemi hallgató barátommal, akivel együtt

kosaraztunk is. Elmeséltem, hogy kitettek a tanügyből, amire válaszként elmonda, hogy a helyi bányászati szakiskolában nagy a hiány tanárokból. A barátommal felkerestük az igazgató „elvtársat”, akinek őszintén elmondtam mindent. Kérvény megírását kérte, majd megtörtént a csoda, ugyanis „megszerezte” a tanügybe való visszavételemet. Így is történt, a tanfelügyelőségen aláírták, hogy felvesznek. Szeptember 15-én megkezdhettem a munkát az ipari szakiskolában, ahol 33 évet tanítottam.

1996-ig nem volt probléma, mindent elvégeztem, amit kellett, még táncscsoportot is alakítottam. Jó volt a társaság, jó volt a hangulat, és találkoztam néhány volt nagyenyedi diáktársammal is. A Zsil völgye akkoriban mentsvár volt, ahová sokan elmentek, akik máshol nem tudtak elhelyezkedni, eltanácsolt tanárok, ügyvédek, papok, az úgynevezett „osztályellenség” képviselői.

– *Milyenek voltak a tanítványok?*

– Mind a besztercei, mind a petrozsényi tanulók tisztelettudó, jóézésű, becsületes, szorgalmas diákok voltak. A Zsil völgyében azonban szükség volt egy kis toborzót fűjni mozgósítás céljából, hogy tudják, hova kell beiratkozni a továbbtanulás végett. A felvételi vizsgára jelentkezőkkel a siker érdekében ingyenes felkészítőket tartottam.

– *Milyen tantárgyakat tanított?*

– Könnyebb lett volna az a kér-

dés, hogy milyen tantárgyakat nem. A matematika mellett fizikát, bányaelektromosságtant, szilárdságtant, mechanikát is tanítottam a mesteriskolában, valamint a technikumban is. A településen mindenki ismert, 42 évesen megnősültem, a feleségem Petrozsényban volt gyógyszerésznő. Vásárhelyen végezte az egyetemet, és a Zsil völgyébe kapta a kinevezését. Sajnos csak két gyermekünk születhetett, a fiunk Magyarországon szakorvos, a lányunk Marosvásárhelyen jogot végzett.

1998-ban, 63 évesen nyugdíjaztak. Még maradhattam volna, de kellett az állásom másnak. A feleségem marosvásárhelyi volt, ezért ide költöztünk. Nem unatkoztam, mert bőven kaptam munkát, helyettesítőként sok iskolában tanítottam.

– *Hogyan lesz jó matematikus egy diákból, milyen adottságok szükségesek? – térek vissza a bevezetőben feltett kérdésre.*

– Véleményem szerint a legkönnyebb tantárgy. Nem kell sokat tanulni, aki odafigyel órán a magyarázatra, az meg tudja oldani a feladatokat, és megél. Nem kell elijeszteni a gyermekeket, ahogy sok szülő teszi, ellenkezőleg: biztatni kell, hogy képes rá.

Befejezésképpen arra kérem, egyezünk meg abban, hogy mégiscsak kettőn múlik, mert ahhoz, hogy a diák figyeljen, majd meg tudja oldani a feladatokat, olyan tanár kell, aki türelmes, és úgy tud magyarázni, hogy diákjai megért-sék és meg is szeressék a matematikát.

Thomas Hobbes XVII. századi angol filozófus véleményét idézzük a rejtvény főszóiban.		1.	... PANN (ROMÁN ÍRÓ)	UDVARIAS MEGSZÓLÍTÁS FELTETT SZÁNDÉK	HÁLÓ (ANGOL)	... KIRÁLYA (E. LALO OPERA-JA)	VIZET AD	TÉLI CSAPADÉK MŰLIK	KEVERT SZÍN	ÉTLEN VÉNA!	JÓTÉKONY- KODIK	TÉLI SPORTOT ÚZ	FELTÉVE KÍNAI FOLYÓ	CSONGRÁD MEGYEI HELYSÉG	A VOLGA PÁRATLAN!	GYENGE MINŐSÉGŰ SZÓLÓ
		M														L
		NÉMA NŐKI		NAPSZAK A RÁDIUM VEGYJELE				ÁZSIAI ÁLLAM VAN ESZE					... ALDA (SZÍNÉSZ) OROSZ FÉRFINEV			
		KÉZZEL FOG KAT. SZER- TARTÁS				NÁLA LEN- TEBBRŐL ATTILA NÉV- VÁLTOZATA					NŐI NÉV (AUG. 31.) GÖRÖG BETŰ				NÉVELŐ SHAKESPE- ARE LÉGI SZELLEME	
2.	O	PAR ... (LÉGI POSTA)	IFJ. IRÓNK (FERENC) KÖLTEMÉNY		ERKÖLC- TAN RAJT					ELŐTAG: KEVÉS SZÁNDÉ- KOZÓ					ANNYI MINT (RÖV.) ÉRDEKTE- LENNÉ TESZ	
HÓGÖRGE- TEG					TESTRÉSZ! UGANDA POLITIKUS		KNOCK OUT (RÖV.) BÁRÁNY- HANG		ANTE MERI- DIEM (RÖV.) ... SVEVO (OLÁSZ ÍRÓ)			MOLIBDÉN VEGYJELE ARRAFELE!		... MURI (MÓRICZ ZS.) OERSTED (RÖV.)		
... MONTAND (ÉNEKES, SZÍNÉSZ)			TÖRZSI SZIMBÓLUM KOHÓ MEL- LEKTERMÉK					GYŐZELEM KIS ARAB ÁLLAM					SZABAD JAP- ÁN HARCOS ADMIRÁLIS (SIR FRANCIS)			
BUENOS ... (ARGENTÍN FŐVÁROS)				KÖNNYEN BE- CSAPHATÓ ANYA (SPANYOL)				NEM ISMER BE MAGYAR HEGYSÉG					TÁPLÁL SZLOVÁKIAI KISVÁROS			
NA, MI LESZ MÁR?			OLASZ SZERELEM ARRAFELE!			BÁRÁGANI TÓ KÖZLEKE- DÉSI PÁLYA						ZOKOG MAGAS NÖVÉNY		HAVASI LE- GELŐ (NÉMET) ARGON VEGYJELE		
CIN RÉG ÉLT ELŐD			VALAMINÉL LENTEBB KIRÁLYI ÜLŐHELY			VALAMIRE CÉLZÓ ... HÁZ (VAS- ÚTÁLOMAS)					HARAPÁS- NYI ÉTEL MAGYAR VÁROS					BELÁTI KÖVETKEZ- MÉNY
		... MARK (VÉDJEGY) NAGY TESTŰ PAPAGÁLY				VÁLYÚ ÖRLŐÜZEM				FED, BORÍT FELVIDÉKI FOLYÓ					LATIN CSONT IPA	
KOPASZ			A KRIPTON VEGYJELE A MAI NAPRA		A MANGÁN VEGYJELE SZÍNÉSZNŐ (MARGIT)		EREKI ÁRASZTÓ		GÉSA! ALFÖLDI SÍKSÁG			ELEKTRON- VOLT (RÖV.) BALJÓS JEL		HORDÓ- MÉRTÉK PÁRATLAN LIBAI		
HEGYCSÜCS			A GAZDI FIZETI VÍZI NÖVÉNY					GABONÁT VÁGÓ SZÉLHÁRFA					EURÓPAI HEGYSÉG TÁBORI NAGY EDELY			
DÉLI GYÜMÖLCS				EGYEDÜL (ANGOL) IGEKÉPZŐ				TORONYÓ- RÁBAN VAN TERM. LO- GAR. JELE					DICKENS ÁLNEVE NÖVÉNY RÉSZE			FEKETE ISTVÁN BAGLYA
AZ ARGON VEGYJELE			FÖLÉ JEGYZŐ EZERI!			MAGYAR MEGYE RÓMAI ÓT					REG ÉS ... (ARANY J.) OLÁSZ AUTÓJEL			PERZSA URALKODÓ KILO (RÖV.)		
L.N.J.	M														TUPOLJEV REPÜLŐ- GÉPE (RÖV.)	

Március 27-i rejtvényünk megfejtése: **Boldog akkor lehetsz, ha mértékletesen és okosan élsz a gyönyörrel.**

Búcsú Kanyaró Györgytől

Czibalmos Ferenc Attila

2025. március 20-án, hosszan tartó betegség következtében, 83. életévben elhunyt a marosvásárhelyi labdarúgás egyik ismert alakja, a hajdani labdarúgó, aztán edző, majd öregfiúcsapat-szervező, Kanyaró György.

Bár nem jutott el öccse, Attila teljesítményének szintjére mint labdarúgó, a futball területén folytatott tevékenységével kivívta a marosvásárhelyi focikedvelők tiszteletét. (Kanyaró Attila a valamikori AS Armatánál játszott, és volt egy harma-

dik testvérük is: Dezső szintén labdarúgó volt, ő tragikus hirtelenséggel hunyt el 1986-ban, mindössze 31 éves korában – a szerző megjegyzése.)

Kanyaró György tizennégy évesen az MTE-ben kezdte pályafutását, majd a Mureşulban folytatta. Első edzője Csíki Ferenc volt, aztán Kiss Árpád keze alá került. Katonaévei alatt a B osztályos Foksányi Dinamo, majd a C osztályos Bukaresti Dinamo Obor csapatában futballozott. Idővel az IRA, a Szászrégeni Voința, a Marosvásárhelyi Medicina, majd a Székelykeresztúr labdarúgója volt.

Sportpályafutása egy baleset miatt a C divíziós Viitorul Prodcomplex csapatában befejeződött. Kanyaró György ezután edzőként folytatta: az 1976–1977-es évadban a Știința Medicinából lett Sănătateával felkerült a megyei bajnokságba, aztán az alakulat 1978-ban egybeolvadt az IRA-val, amely a hajdani megyei bajnokságban (ma 4. liga)

szerepelt. Az IRA csapatánál Kanyaró György 20 évig edzősködött, szakvezetői pályafutásának legnagyobb eredményei között tartotta számon, hogy tanítványai volt többek közt Jenei Ferenc és Török Csaba (mindkettő ex-AS Armata), később ismertté vált labdarúgók. Fia, Zsolt szintén futballozott az ASA ifjúsági csapatában.

Idővel több ismerősével, jó barátjával megalapította az Apollo Old Boys amatőr labdarúgó-együttest, amelynek a felkészülésével és szervezésével évekig foglalkozott, közben több hazai és nemzetközi öregfiútornán, baráti találkozókon vett részt az együttessel. (Jelenleg Márton Géza egykori helyi kiválóság foglalkozik az alakulattal – a szerző megjegyzése.)

Nyugdíjas éveiben sem maradt ki az életéből a futball, a szenvedély nem csak a futballmérkőzésekre szólította ki, de évekig részt vett szerdánként egy helyi öregfiú-társaságnak a találkozóin, amelyen ott volt többek közt Józsi Dezső, Gierling György, Czakó János, Sikó Árpád, dr. Halmágyi Imre, Szalkay József, Tiberiu Bidiga, Kiss Madocsa, Fodor Sándor (S.), Albert József, Orosz István, Florea Ispir, Kanyaró Attila (Kanyaró György öccse), Ungvári István, de sokan mások is.

Elhunyt Aszalos János

Kanyaró György halálhírével összefüggésben megemlíthető az is, hogy 2024. november 23-án, életének 73. évében elhunyt Aszalos János, az Apollo Old Boys nagypályás öregfiú-együttesének egyik lelkes tagja.

Aszalos évekig a helyi Metalotehnica csapatának volt a labdarúgója, de a pályafutása végén egykori vásárhelyi játékosársaival, a néhai Olasz Lajossal és Nae Emillel Gernyeszegen játszott levezetesképpen. Nyugodjanak békében!

Székelyföldi finálé az Erste Ligában

Székelyföldre kerül idén a jégkorong Erste Liga bajnoki címe. Kedden mindkét elődöntőben eldőlt a párharc, a Gyergyói Hokiklub és a Csíkszeredai Sportklub egyaránt 4-1-es összesítéssel jutott a döntőbe.

A Gyergyói HK 2-1-re nyert hazai pályán a címvédő Corona Brassó ellen, Dallas Jay Gerads és Daniel Trancă góljával. A másik oldalon Radim Valchar volt eredményes.

A magyar fővárosban a Csíkszeredai Sportklub hosszabbítás után 4-3-ra múlta felül a Budapest Jégkorong Akadémia csapatát. A csíkiak gólszerzői Antonin Honejsek, Fodor Csanád, Balázs Szabolcs és Kurt Casey Sartell Davis, míg a házigazdák góljait Ravasz Csa-

nád, Ethan Gabriel Somoza és Nagy Krisztián szerezte.

Ez lesz a harmadik olyan döntő az Erste Ligában, amikor két romániai csapat találkozik: a 2008–2009-es első szezonban két csíkszeredai csapat mérte össze erejét: akkor a Hockey Club nyert a Sportklub ellen. A 2020–2021-es idény döntőjében pedig az SC Csíkszereda legyőzte a Corona Brassót.

A Gyergyói Hokiklub 2023-ban volt még döntős, akkor nyert is, míg az SC Csíkszereda 2011-ben, 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben lett bajnok. A csíkiak 2013-ban és 2019-ben kaptak a döntőben.

A finálé április 8-án kezdődik, és négy megnyert mérkőzésig tart.

Fotó: a Gyergyói Hokiklub közösségi oldala

Lőw Zsolt megtisztelőnek tartja lipcsei kinevezését

Lőw Zsolt megtiszteltetésnek tartja, hogy a Red Bull-csoport a szezon végéig őt bízta meg a német bajnokságban szereplő és a magyar válogatott Gulácsi Pétert, valamint Willi Orbánt is foglalkoztató RB Lipcse labdarúgócsapatának irányításával.

A 45 éves magyar edzőt kedden mutatták be hivatalosan Lipcsében, a szakember pedig a klub hivatalos honlapjának beszámolója szerint a sajtótájékoztatón megerősítette, hogy csak az idény végéig lesz vezetőedző az RB-nél.

„Fontos hangsúlyozni, hogy csak hét hétig segíték itt, utána folytatom a korábbi munkát a Red Bull-csoportnál, itt pedig új edző veszi át a csapat irányítását” – jelentette ki Lőw, aki először tegnap este (lapzártánk után – a szerk.) ült le a Lipcse kispadjára a VfB Stuttgart otthonában rendezett Német Kupa-elődöntőn.

„Nagy megtiszteltetésnek tartom, hogy olyan nagyságok, mint Jürgen Klopp, Oliver Mintzlaff, Marcel Schäfer és Mario Gomez hisznek bennem, és rám bízták ezt a feladatot” – mondta lipcsei szerepvállalásáról Lőw.

A magyar tréner hozzátette, mivel korábban a Red Bull tulajdonában álló Lieferingnél, Salzburgnál és Lipcsénél is dolgozott, még mindig sok játékos és alkalmazottat ismer személyesen.

„Olyan, mintha hazajönnék” – fogalmazott.

A korábbi 25-szörös válogatott Lőw Zsolt – aki játékosként az Energie Cottbus, a TSG Hoffenheim és az FSV Mainz 05 védője volt – Ausztriában a Lieferingnél és a Red Bull Salzburgnál volt másodedző, majd a lipcsei évek után Thomas Tuchel segítőjeként a Paris Saint-Germainnél, a Chelsea-nél és a Bayern Münchennél dolgozott. Az angol csapattal Bajnokok Ligáját, a némettel és a franciával bajnoki címet nyert. Január óta főstratégája a Red Bull futballal foglalkozó részlegének, vezetőedzőként pedig ez az első megbízatása.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 30. forduló:* Arsenal – Fulham 2-1, Nottingham Forest – Manchester United 1-0, Wolverhampton – West Ham United 1-0. *Az élcsoport:* 1. Liverpool 70 pont, 2. Arsenal 61, 3. Nottingham Forest 57.

* *Spanyol La Liga, 27. forduló:* FC Barcelona – Osasuna 3-0; 29. forduló: Athletic Bilbao – Osasuna 0-0, Betis – Sevilla 2-1, Alavés – Rayo Vallecano 0-2, FC Barcelona – Girona 4-1, Getafe – Villarreal 1-2, Valencia – Mallorca 1-0, Real Madrid – Leganés 3-2, Real Sociedad – Valladolid 2-1, Celta Vigo – Las Palmas 1-1, Espanyol – Atlético Madrid 1-1. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 66 pont, 2. Real Madrid 63, 3. Atlético Madrid 57.

* *Olasz Serie A, 30. forduló:* Cagliari – Monza 3-0, Como – Empoli 1-1, Fiorentina – Atalanta 1-0, Hellas Verona – Parma 0-0, Inter – Udinese 2-1, Juventus – Genoa 1-0, Lazio – Torino 1-1, Lecce – AS Roma 0-1, Napoli – AC Milan 2-1, Venezia – Bologna 0-1. *Az élcsoport:* 1. Inter 67 pont, 2. Napoli 64, 3. Atalanta 58.

* *Német Bundesliga, 27. forduló:* Eintracht Frankfurt – VfB Stuttgart 1-0, Mönchengladbach – RB Lipcse 1-0, Wolfsburg – Heidenheim 0-1, Holstein Kiel – Werder Bremen 0-3, Hoffenheim – Augsburg 1-1, Borussia Dortmund – Mainz 3-1, Freiburg – Union Berlin 1-2, Bayer Leverkusen – Bochum 3-1, Bayern München – St. Pauli 3-2. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 65 pont, 2. Bayer Leverkusen 59, 3. Eintracht Frankfurt 48.

* *Francia Ligue 1, 27. forduló:* Auxerre – Montpellier HSC 1-0, Le Havre – Nantes 3-2, Strasbourg – Lyon 4-2, St. Etienne – Paris St. Germain 1-6, Reims – Olympique Marseille 3-1, Lille – Lens 1-0, AS Monaco – Nice 2-1, Angers – Stade Rennes 0-3, Toulouse – Brest 2-4. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 71 pont, 2. AS Monaco 50, 3. Olympique Marseille 49.

Megyei futballbajnoki eredmények

4. liga, II. értékcsoport, 14. forduló: Mezőzáh – Görgény-sóakna 1-4, Mezőgerebenes – Nyárádkarácsoni Szikra 2-1, Kerelőszentpál – Alsóidecs 4-2, Mezőceked – Mezőpagocsa 1-2, Gernyeszeg – Hadrév 3-0 (a vendégcsapat visszalépett a bajnokságból), Bátos – Mezőtőhát 3-0. *Az élcsoport:* 1. Bátos 34 pont, 2. Görgénysóakna 31, 3. Mezőceked 31.

A Farul és a ZTE is elődöntős a kupában

Elsőként a Farul Konstanca jutott be a labdarúgó-Románia-kupa elődöntőjébe. A tengerparti alakulat kedd este Ovidiun 3-0-ra legyőzte a harmadosztályú CSM Unirea Gyulafehérvár csapatát. Az április 23-ai elődöntőben a Farul a ma esti Kolozsvári CFR – CSU Craiova mérkőzés győztésével találkozik majd (TV: DigiSport 1, Prima Sport 1, 20 óra).

A labdarúgó Magyar Kupában is ismertté vált az első elődöntős szereplő: kedden a Zalaegerszeg jutott négy közé, mivel a negyeddöntőben 2-0-ra verte a vendég Nyíregyházát. Ma este fél 9-től az MTK a Fehérvár FC-vel játszik (TV: M4 Sport).

A labdarúgó Olasz Kupa elődöntőjében 3-0-ra nyert, így komoly előnyt szerzett a Bologna a párharc első felvonásán. A kedd esti mérkőzésen az Empoli, amely a címvédő Juventus negyeddöntőbeli búcsúztatásával először jutott el a legjobb négyig, nem tudott gólt szerezni, a vendégek viszont háromszor is bevették a hazaiaik kapuját, így kényelmes helyzetből várhatják a visszavágót. A másik ágon (tegnap este, lapzártánk után) milánói derbit rendeztek, az AC Milan és az Internazionale mérkőzött a fináléért.

A Német Kupában meglepetésre a harmadosztályú Bielefeld kiejtette a címvédő Leverkusent, mivel hazai pályán 2-1-re nyert. Az élvonalban jelenleg második helyezett vendégcsapat szerzett vezetést, de a házigazda együttes még a szünet előtt fordított, a második félidőben pedig nem esett gól.

A spanyol Király Kupában elsőként a Real Madrid jutott be a döntőbe. A fővárosi csapat a február 26-i első mérkőzésen 1-0-ra győzött San Sebastiánban a Real Sociedad ellen, a keddi hazai visszavágón pedig hosszabbítás után 4-4-es döntetlent ért el, így 5-4-es összesítéssel jutott tovább. A másik ágon az Atlético Madrid és az FC Barcelona játszott egymással tegnap este, lapzártánk után. A barcelonai meccs február 25-én 4-4-es döntetlennel zárult a katalán városban.

35 éves a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség

A szervezet a benne levő emberekről szól!

A diákszervezetekre úgy is lehet tekinteni, mint az ifjúság bástyáira. Az elmúlt évek, évtizedek során több ízben helytálltak, bizonyítva ezáltal, hogy igenis szükség van rájuk, hogy igenis fontos az erdélyi magyar fiataloknak célzottan képviselni az érdekeiket, nem pedig engedni, hogy a fejük fölött, akár budapesti irányítással, döntsenek. Az érdekképviselést és az összefogást vállalta fel ezelőtt 35 évvel a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) is, amely március 29-én, szombaton a Kultúrpalota kistermében zártkörű eseményen ünnepelte fennállásának három és fél évtizedes történetét. A rendezvényen a szervezet korábbi elnökei közül többen is felszóltak, elmesélték, hogy melyek voltak a kihívások akkor, amikor ők vezették az MMDSZ-t.

Nagy-Bodó Szilárd

1990-ben majdnem természetesen szerveződött meg a diákszövetség, amelynek akkor a legfőbb célja az volt, hogy az orvosi egyetemen a magyar tagozat súlyát próbálják meg visszaállítani arra a szintre, amelyről a kommunista rendszer ideje alatt lement majdnem nullára, emelte ki dr. Zakariás Zoltán parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Szövetség elnöke, aki egyike volt az MMDSZ alapítóinak. Zakariás Zoltán arról is beszámolt lapunknak, hogy próbálták szervezetiileg felépíteni a diákszövetséget, ebben pedig sok segítséget kaptak az egyetem adminisztratív személyzetétől és az oktatóktól is. Annak elenére, hogy röviddel a rendszerváltás után jóformán semmilyen kommunikációs eszközzel nem rendelkeztek, legfeljebb plakátokkal és a sajról sajtóra történő információátadással, mégis a vezetőség tárgyalásairól, az egyezkedésekről a hírek pillanatok alatt eljutottak mindenkihez, ez is eredményezte azt, hogy 1990. március 7-én, előre megtervezett formában, mindenki leült az egyetem lépcsőire, és kezdetét vette az ülősztrájk, emlékezett vissza az alapító tag. Az ülősztrájkot követő napon, március 8-án, pedig hivatalosan is sikerült bejegyeztetni a diákszövetséget, amelyről azonban a fekete márciusi események elterelték a figyelmet. Március 20-a után sokan kimentek Magyarországra, és mi megfogatkozva próbáltuk védeni az érdekeinket, fogalmazott Zakariás Zoltán, aki azt is hozzátette, hogy az elmúlt 35 év alatt átalakult a diákszövetség jellege, ezt a változást örömmel kísérte nyomon. Napjainkban az MMDSZ a diákok számára egy kiterjedt rendezvényszervezői és szolgáltatói tevékenységet folytat, ami szükségessé is vált. Arra is rámutatott, hogy azok között, akik a diákszövetségben önkéntesen, lelkesen dolgoztak, egy olyan viszony alakult ki, amely napjainkban is kiemelten fontos.

A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség hatodik elnöke dr. Vass Levente parlamenti képviselő, a Képviselőház egészségügyi bizottságának alelnöke volt, akinek a vezetése alatt indultak el – a kolozsvári és temesvári példára – a diáknapiak. 1990-ben egy jól felszerelt székházzal, egy demokratikus alapokra helyezett szervezeti struktúrával indult az MMDSZ, ezt a későbbiekben mi is fejlesztettük, az elmúlt 35 év alatt pedig 18 elnöke és megszámálhatatlan alelnöke és főszervezője volt a szervezetnek, fogalmazott dr. Vass Levente, aki külön nyomatékosította azt a tényt is, hogy hatalmas értéke van a szer-

vezeti tudásnak, hiszen az évtizedek folyamán egy olyan hálózat alakult ki, amely határokon túlnyúlóan is támogatja a magyarság megmaradását. Ezen túlmenően pedig az egykori diákszövetség tagjai kapcsolatrendszereiken keresztül tudást tudnak hazahozni, ami a betegeknek gyógyulást hozhat. A külföldi módszerek finanszírozását meg kell oldani, de a betegeknek a kapcsolataikon keresztül is tudnak az itthon maradt orvosok egészségjavulást hozni, nyomatékosította dr. Vass Levente.

A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség kapcsán nem elhanyagolható tény, hogy innen az ő szervezésükben indult a Tudományos Diákköri Konferencia (TDK), amelynek a próbaváltozatát 1993-ban, az első hivatalos eseményt pedig 1994-ben szervezték meg. Az erdélyi TDK-t a diákok szervezték és szervezik most is, ezzel is különlegesebbek, mint a magyarországiak. Továbbá 1999-ben teljesedett ki a TDK az orvosi egyetemen Kárpát-medencei szintűvé, amikor is a világ több részéről látogattak el az eseményre neves szakemberek, mondta Vass Levente, aki arról is beszélt, hogy a vásárhelyi orvosok TDK mintájára szervezték meg már Országos Magyar Diákszövetségként a technológiai TDK-t Temesváron és a bölcsészeti, társadalomtudományi TDK-t Kolozsváron, a BBTE-n.

Napjainkban nehéz helyzetben van a MOGYE, mondta az egészségügyi szakpolitikus, utalva ezzel arra, hogy nem sikerült létrehozni az önálló magyar fótanszéket, viszont ameddig ilyen diákvezérek, ilyen diákszövetség és ilyen ren-

dezvények vannak, addig képesek lesznek a diákok és az oktatók még erősebbé és híresebbé tenni a marosvásárhelyi orvosképzést.

Minden elnök idejében voltak nehézségek, kihívások, amelyekkel meg kellett küzdeni. Dr. Hadnagy László 2004 márciusa és 2006 decembere között vezette az MMDSZ-t, és bár elmondása szerint egy jól felépített struktúrát örökölt, azt meg kellett erősíteni, illetve meg kellett szervezni az eseményeket. Elnöksége alatt vezették be az Egyetemi Nyílt Napokat, valamint a sítábort a Madarasi Hargitán. Ezen túlmenően viszont ebben a periódusban háromszor is költöznie kellett az MMDSZ-nek, egyik bentlakásból a másikba, majd pedig vissza. A 2000-es évek elején, közepén, amikor még gyermekcipőben járt az internet, este 10 óra után a főtéren levő internetkávézóból vettük fel e-mailben a kapcsolatot a külföldi meghívottakkal, emlékezett vissza az egykori elnök, aki arról is beszélt lapunknak, hogy 2001-ben, amikor az egyetemre került, indult el Marosvásárhelyen a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem. „Már az elnökségem előtt kihívás volt, hogy hogyan tudjuk integrálni a sapientiás diákokat, ott már akkor is működött külön hallgatói önkormányzat” – mondta dr. Hadnagy László, rámutatva, hogy végül az integrálás a szórakoztató eseményeken, első sorban a diáknapiakon történt és történik.

Az MMDSZ korábbi elnöke kiemelte azt is, hogy szoros kapcsolat van az egykori elnökségek között, a mostani diákoknak pedig azt javasolta, hogy kérjenek bátran segítséget az elődöktől. Dr. Hadnagy László meglátása szerint nehéz napjainkban a diákság megszólítása a digitalizáció miatt, de az MMDSZ így is egy olyan értéket teremt az eseményei által is, amelyre nagy szükség van.

A magyar tagozat súlyának megőrzése 2007–2008-ban is komoly feladat volt, amikor dr. Száva Hunor vezette az MMDSZ-t. „Akkor azért harcoltunk, hogy a magyar hallgatókra vonatkozó be-

iskolázási számot ne csökkentsek, ezt végül tanári, diáki és politikai segítséggel sikerült elérni” – mondta a volt elnök, aki arra is rámutatott, hogy Marosvásárhelyen a diákszövetség adja az ifjúsági lét 90%-át, legyen szó mind szakmai, mind pedig szórakoztató rendezvényekről, emellett pedig az MMDSZ egy kapcsolatépítési rendszer, ahol a diákok éltre szóló kapcsolatokat alakítanak ki, amelyeket gyakorló orvosként is felhasználhatnak.

A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség eddigi legfiatalabb elnöke Marton László volt, aki 2018-ban, másodéves korában vette át a szervezet vezetését. „A harmadévválasztó az orvosin, ugyanis nem lehet elmaradt vizsgákkal elkezdni a negyedévet, ez egy plusznehéztetés volt számomra, hiszen közben az MMDSZ-t is vezettem” – mondta Marton László, aki arra is kitért, hogy elnöksége alatt következett be a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, illetve a Petru Maior Egyetem fúziója. A fúzió után építkezni szerettek volna, átadni a tudást a következő generációnak, eseményeket szervezni, csakhogy 2020-ban megérkezett a koronavírus-járvány, és áthúzta ezeket a számításokat. Akkor teljesen újra kellett értelmezni a diákszövetség tevékenységét, áthelyezni azt az online térbe, mondta dr. Marton László, aki azt is kiemelte, hogy nagy bajtársiasságot, csapatmunkát tapasztalt abban az időszakban, ezt pedig most a Rezidensszövetség vezetőjeként is próbálja visszahozni.

A koronavírus-járvány idején vette át az MMDSZ vezetését dr. Varga László, aki lapunknak úgy fogalmazott, hogy minden MMDSZ-elnöknek megvan a maga keresztje, neki ez a járvány volt, hiszen kimondottan nehéz volt számukra az online rendezvények kivitelezése. „Két pillérre helyeztük ezeket, egyrészt a meglévő eseményeket próbáltuk áttenni az online térbe, másrészt próbáltunk új eseményeket, például társasjátékeseményeket szervezni” – emlékezett vissza a korábbi elnök, aki arról is őszintén beszélt, hogy volt arra irá-

nyuló gondolatuk, hogy a diáknapiakat szervezzék meg online formában, viszont erről hamar lemondtak, mert rájöttek, hogy ez az az esemény, amely nem kivitelezhető digitálisan, hiszen elsősorban a személyes kapcsolatokról szól. Ugyanakkor sikerült megszervezni, oktatói bátorításra és az online platformoknak köszönhetően, a TDK-t. Volt egy tudományos diákköri konferencia, amely teljes egészében online valósult meg, a következő pedig hibrid volt, amelyen az itthoniak fizikai jelenléttel vettek részt, a külföldiek pedig online, mondta dr. Varga László, aki arra is kitért, hogy most elnézve a szervezetet, sikerült az újjáépítés a tűz okozta hamvakból, ezért pedig nagyon hálás a csapatnak. Az MMDSZ a szervezetet alkotó emberek, nyomatékosította a korábbi elnök, aki kitartást, jókedvet és erőt kívánt a szervezetnek, valamint azt, hogy pezdítse fel a marosvásárhelyi diákéletet, közben pedig ápolják a kapcsolatot az országon belüli és kívüli diákszervezetekkel.

Czink Gergő, az MMDSZ jelenlegi elnöke lapunknak hangsúlyozta, hogy nagyon jelentős esemény a 35. születésnap, hiszen egyáltalán nem számít mindennapi-nak, hogy egy szervezet három és fél évtizeden át fennmarad. „Emellett pedig az is ünnepeltük, hogy a diákok a nehézségek ellenére is működtetik a szervezetet, közben pedig jól érzik magukat” – húzta alá az elnök, akinek májusban jár le a mandátuma. Czink Gergő elnöksége alatt a digitalizációt tűzte a zászlójára, vezetése alatt digitalizálták az adatokat, amelyek reményei szerint segíteni fognak abban, hogy a következő generációk is tudják, hogy hogyan szerveztek meg egy eseményt, és ne kelljen a „fiók aljáról” visszakutassák azt. Czink Gergő azt is hangsúlyozta, hogy bízik abban, hogy a következő elnök folytatni fogja a hagyományt, illetve másban lesz erős. „A következő elnök erősségei olyan lyukakat kell betömjenek a szervezet hajócskáján, mondta a jelenlegi elnök, amelyeket én ütöttem rajta, vagy nem sikerült betömni.”

Az MMDSZ 35. születésnapján szervezett esemény

MAROS MEGYEI TANÁCS
JOGÜGYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI IGAZGATÓSÁG
JOGÜGYI SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A 350/2006. számú ifjúsági törvény 28. cikkelyének rendelkezései alapján, annak későbbi módosításaival és kiegészítéseivel összhangban, a Maros Megyei Tanács a 30/2025. számú határozata révén - amely a Maros megyei általános költségvetés 2025. évi jóváhagyásáról szól - létrehozta az Ifjúsági Tevékenységek Finanszírozási Alapját, 150.000 lej értékben.

Továbbá a 46/2025. számú határozat révén - amely a Maros megyei általános költségvetésből 2025-ben nyújtandó vissza nem térítendő finanszírozások éves programjának jóváhagyásáról rendelkezik a kultúra, egyházak, sport, ifjúsági tevékenységek és szociális ellátás területén - a megyei önkormányzat az ifjúság programokat is belefoglalta azon tevékenységek közé, amelyek esetében vissza nem térítendő támogatásra lehet pályázni.

A 350/2006. számú törvény 10. és 28. cikkelyének (2) bekezdése alapján a **Maros Megyei Tanács konzultációra hívja a megye területén működő ifjúsági és ifjúságért tevékenykedő civil szervezeteket, valamint ifjúsági alapítványokat 2025. április 10-én 13 órára** a Maros Megyei Tanács kis gyűléstermébe (Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám). A megbeszélés célja az Ifjúsági Alapból finanszírozandó tevékenységek meghatározása, figyelembe véve a fő beavatkozási területeket, specifikus célkitűzéseket és cselekvési irányokat, amelyeket a 24/2015. számú kormányhatározat rögzít a 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó országos ifjúságpolitikai stratégiában.

A szervezeteket arra kérjük, hogy részvételi szándékukat jelezzék legkésőbb 2025. április 9-én 13 óráig a szoverfi.gabriella@cjmures.ro e-mail-címen, a konzultáción részt vevő képviselőjük megnevezésével.

További információkért és részletekért a kapcsolattartóhoz lehet fordulni: Szövérfi Gabriella, telefonszám: 0265-263211, 1214-es mellék.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán-Tibor
megyemenedzser

Aurelian Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Közlemény

Figyelembe véve a következő rendelkezéseket:

– 82/2001. sz. kormányrendelet a Romániában elismert egyházakhoz tartozó vallási felekezetek egyes pénzügyi támogatási formáinak megállapításáról;

– 1470/2002. kormányrendelet a 82/2001. sz. kormányrendelet rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozó módszertani normák jóváhagyásáról;

– 119/2017. 06. 29. sz. helyi tanácsi határozat, a későbbi módosításokkal és kiegészítésekkel, Szászrégen Önkormányzata helyi költségvetéséből a Romániában elismert egyházak számára pénzügyi támogatás nyújtásáról szóló szabályzat jóváhagyásáról;

Szászrégen Önkormányzata a pénzügyi támogatásra vonatkozó kérelmek elbírálására ülést szervez, amelynek értelmében nyilvánosságra hozza:

RÉSZVÉTELI HIRDETÉS

a Szászrégeni Önkormányzat helyi költségvetéséből származó pénzügyi támogatás iránti kérelmek benyújtásáról a Romániában elismert egyházakhoz tartozó vallási felekezetek számára.

A pénzügyi támogatásra vonatkozó kérelmeket, a csatolt dokumentumokkal együtt, az intézmény iktatójában (Szászrégen Polgármesteri Hivatalának információs központja) lehet benyújtani. Határidő: 2025. 05. 09., 13.30 óra.

A kérvényeket és a többi szükséges dokumentumot tartalmazó dossziét a rendelet értelmében létrehozott bizottság ellenőrzi és értékeli. A jogosultsághoz a pályázatoknak meg kell felelniük a szabályzat értelmében meghatározott valamennyi feltételnek. A dossziéknak tartalmazniuk kell:

1. típuskérvény – 1. melléklet (a Romániában elismert vallási felekezetek pénzügyi támogatására vonatkozó kérvény formanyomtatványa);

2. Az építkezési/javítási munkálatokra vonatkozó becslés, naprakész árákkal a 2025-ben hatályban lévő héaszabályzatnak megfelelően, a **munkálatok vezetője által láttamozva**;

3. Az építési/javítási munkálatok engedélyezéséről szóló 50/1991. számú, későbbi módosításokkal újrakiadott törvény szabályainak megfelelő építkezési engedély másolata, ha szükséges;

vagy
azon munkálatok esetében, amelyek a törvény szerint nem igényelnek építési engedélyt, kötelező azt a Szászrégeni Városháza Városfejlesztési és Területrendezési Hivatala által kiállított dokumentumot benyújtani, amely igazolja, hogy a munkálatok nem igényelnek építési engedélyt;

4. Az adóregisztrációs igazolás másolata;

5. Bank által hitelesített igazolás, vagy a bankszámlakivonat eredetivel megegyező másolata, amelyben szerepel a kérelmező vallási felekezet bankszámlaszáma;

6. A kérelmező saját felelősségéről szóló nyilatkozat, a 2. mellékletben megtalálható formanyomtatvány szerint;

7. Adóigazolások, amelyek bizonyítják, hogy a kérelmezőnek a pénzügyi támogatásról szóló kérvény benyújtását megelőző pénzügyi évben nincs tartozása az állami (ANAF) és a helyi (városháza) költségvetés felé;

8. A munkálatok elvégzésének szükségességét igazoló fényképek.

KÜLÖNFÉLÉK

SZAKEMBER vállal
építkezési munkálatokat,
tetőfedést, -javítást, cserépforgatást, meszelést, vakolást, szigetelést, akár saját anyagból, vaskapu-hegesztést, kerítést, bármilyen bádogosmunkát, kerttakarítást, a hordalékot elszállítjuk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. László. Tel. 0730-764-518. (25336)

KIÜRÍTÜNK házat, tömbházlakást, elszállítunk régi bútort, limlomot, ruhaneműt, szemetet, fölösleges tárgyakat stb. Tel. 0747-816-052. (25457)

ELHALÁLOZÁS

„Elmegyek, mert el kell mennem...

Vár rám az ismeretlen... hosszú álom

Míg éltem, szívem és lelkem

Néktek adtam... hát ne fájjon halálom!”

Fájdalommal telt szívvel,
de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk:

SZILÁGYI CECÍLIA

tanárnő, iskolaigazgató, szeretett Cili mamánk

életének 88. évében, 2025. március 28-án, a betegek szentségével megerősítve, Marosvásárhelyen átadta lelkét a Teremtőnek.

Temetése 2025. április 8-án 13 órakor lesz a dévai katolikus temetőben.

A marosvásárhelyi kollégák, egykori diákok, barátok, ismerősök és segítők engesztelő szentmise keretében búcsúzhatnak el drága halottunktól hétfőn, 2025. április 7-én este 6 órakor a Keresztelő Szent János-plébániatemplomban (cím: Marosvásárhely, Rózsák tere 61.)

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (25487-I)

Értesítés

A Maros Megyei Különleges Törvényszék 1032/1371/2014. számú ügyében a csődeljárás alatt álló MAROSSZENTANNAI MUREȘUL MEZŐGAZDASÁGI TÁRSASÁG kinevezett felszámolója, MOLDOVAN RAUL CSŐDELJÁRÁST lebonyolító irodája, amelynek székhelye Marosvásárhely, Ștefan cel Mare utca 20. szám, 5. lakás, Maros megye, a 2025.02.24-i bírósági határozat értelmében, az egyesületi tagok jegyzékének frissítése érdekében értesíti az egyesületi tagokat az alábbiakról:

1. Az élő egyesületi tagok kötelesek benyújtani a felszámoló részére a személyazonosító igazolványuk másolatát.

2. Az elhunyt egyesületi tagok örököseinek kötelességük benyújtani a felszámoló részére az örökös minőségük igazolását (örökös bizonyítvány, hagyatéki okirat, adásvételi szerződés, ajándékozási szerződés vagy egyéb, az egyesületi tagok jogutódainak minőségét igazoló okiratok stb.).

3. Amennyiben az előző években már benyújtották a fenti dokumentumokat, azok újbóli benyújtása NEM szükséges, kivéve, ha időközben változások történtek azok érvényességével kapcsolatban (elhalálozások, további öröklések, eladások stb.).

A kért dokumentumok e-mailben is elküldhetők a következő címre: lichidator.moldovan@gmail.com, vagy benyújthatók a felszámoló székhelyén péntekenként 10–12 óra között.

További részletek e-mailben vagy a 0756.938.428 telefonszámon.

Moldovan Raul felszámoló

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

MEGEMLÉKEZÉS

Megemlékezés

DR. BÍRÓ ZOLTÁN LEVENTE
halálának 10. évfordulóján

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.” (Juhász Gyula)
10 év akár egy pillanat..., soha nem feledünk.

A Bíró és a Szabó család. (-I)

Szomorú szívvel emlékezünk a drága jó feleségre, szerető édesanyára, gondoskodó nagymamára,

CSÁTHI IRÉNRE

halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott!

A szerető család. (-I)

Magas színvonalú fizetésköteles és térítésmentes orvosi szolgáltatások

Innovatív diagnosztikai és terápiás eljárások

Modern és kényelmes környezet

Szakrendeléseink:

általános sebészet · belgyógyászat · endokrinológia
érsebészet · fül- orr- gégészet · gasztroenterológia
kardiológia · szemészet · plasztikai sebészet · tüdőgyógyászat

Keress bizalommal!

☎ 0771195340

📍 Marosvásárhely, Cukorgyár utca, 18E.

🌐 www.doraoptics.ro

Újdonság a Kobak könyvesboltokban:

Pataki János

NYÁRÁDSZEREDA

AUTONÓM SZÉKELYFÖLD I.

Marosszék, Miklósvár-Bardócszék

Pataki János

Autonóm Székelyföld I.

Négy kötetben tárul az olvasó elé egész Székelyföld, kötetenként két-két székert bemutatva.

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

SZÉP PALKÓ

Maros Művészegyüttes előadóterme

2025. ÁPRILIS 9. | 19:00

Jegyek: bilete.visitmures.com / 0757.059.594

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro